

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 17.1.2014
COM(2014) 6 final

2014/0002 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

**milles käsitletakse Euroopa tööturuasutuste võrgustikku, töötajate juurdepääsu
liikuvusteenustele ning tööturgude edasist integratsiooni**

(EMPs kohaldatav tekst)

{SWD(2014) 9 final}

{SWD(2014) 10 final}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

1.1. Ettepaneku reguleerimisala

Käesoleva määruse ettepaneku eesmärk on parandada töötajate juurdepääsu ELi-sisese töötajate liikuvuse tugiteenustele, toetades seeläbi õiglast liikuvust ning suurendades kogu liidus juurdepääsu töövõimalustele.

Sellega asendatakse sätted, mis käsitlevad vabade töökohtade, töökohataotluste ja CVde alast teabevahetust („vahendamine”) liikmesriikide vahel ning mis sisalduvad praegu määruse 492/2011¹ II peatükis ja artiklis 38. Ettepanek põhineb Euroopa Liidu toimimise lepingu („alusleping”) artiklil 46. Samuti (taas)luuakse määrusega Euroopa tööturuasutuste võrgustik nimetusega EURES, mille eesmärk on anda abi liikmesriikidevahelisel tööotsingul ja värbamisel. Sarnane võrgustik tegutseb praegu komisjoni 2012. aastal vastu võetud otsuse² alusel. Seetõttu tunnistab komisjon eespool nimetatud otsuse senise EURESe võrgustiku toimimise kohta käesoleva määruse vastuvõtmisel kehtetuks.

Aluslepingu artikliga 45 tagatakse töötajatele liidus vaba liikumine, artikliga 46 aga on ette nähtud meetmed selle vabaduse realiseerimiseks eelkõige riiklike tööturuasutuste vahelise tiheda koostöö tagamise kaudu. Komisjon esitas hiljuti ka ettepaneku³ luua koostöö süvendamise ja üksteiselt õppimise huvides riiklike tööturuasutuste võrgustik, lähtudes aluslepingu artiklist 149. Kõnealune võrgustik hõlmab rohkem eri eesmarke ja algatusi stiimulite vormis ning täiendab käesolevat ettepanekut.

1.2. Ettepaneku põhjused

Liikumisvabadus on üks neljast Euroopa Liidu põhivabadusest ning ELi kodakondsuse keskne element. Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 45 on ette nähtud ELi kodanike õigus liikuda töö eesmärgil teise liikmesriiki.

Liikuvus toob sotsiaalset ja majanduslikku kasu. ELi-sisese liikuvuse suurenemine laiendab töötajate töövõimalusi ning aitab tööandjatel täita vabu töökohti paremini ja kiiremini. See aitab kaasa kõrge tööhõive tasemega Euroopa tööturu arengule (ELi toimimise lepingu artikkel 9).

ELi-sisene töötajate liikuvus on võrreldes tööturu ja ELi aktiivse elanikkonna suurusega suhteliselt vähe. Aastane liikuvus endises EL27-s on 0,29 %, mis on väiksem kui Austraalias (8 osariigi vahel 1,5 %) ja Ameerika Ühendriikides (50 osariigi vahel 2,4 %)⁴. Euroopa umbes 241 miljoni suurusest tööjõust on teises liikmesriigis majanduslikult aktiivsed ainult ligikaudu 7,5 miljonit inimest (s.o 3,1 %)⁵. Praegu on mõnes liikmesriigis suur tööpuuduse tase samal ajal, kui teistes on palju vabu töökohti.

¹ ELT L 141, 27.5.2011, lk 1.

² Komisjoni 23. detsembri otsus 2003/8/EÜ, millega rakendatakse nõukogu määrust (EMÜ) nr 1612/68 vabade töökohtade ja töötaotlejate vahenduse osas (EÜT L 5, 10.1.2003, lk 16), tunnistati kehtetuks komisjoni 26. novembri 2012. aasta rakendusotsusega 2012/733/EL, millega rakendatakse määrust (EL) nr 492/2011 (ELT L 328, 28.11.2012, lk 21). Otsus jõustub 1.1.2014.

³ COM(2013) 430.

⁴ [OECD Economic Surveys European Union, märts 2012](http://www.oecd-ilibrary.org/economics/oecd-economic-surveys-european-union-2012_eco_surveys-eur-2012-en) või http://www.oecd-ilibrary.org/economics/oecd-economic-surveys-european-union-2012_eco_surveys-eur-2012-en

⁵ See arv ei sisalda töötajaid, kes elavad ühes liikmesriigis, kuid töötavad teises (piirialatöötajad).

Oluliselt on suurenenud nende töötajate arv, kes nimetavad „kindlat kavatsust” minna välismaale tööle (s.o nende osa, kes kavatsevad migreeruda lähema 12 kuu jooksul)⁶. EURESe registreerimised näitavad, et üle riigipiire tööd otsivate inimeste arv on kasvanud. EURESe portaalis registreerunud tööotsijate arv on suurenenud 175 000-lt 2007. aastal 1 200 000-le 2013. aasta detsembris ilma, et vastavalt oleks suurenenud töötajate liikuvus.

Praegu kolib igal aastal teise liikmesriiki tööle keskmiselt ainult 700 000 inimest,⁷ samas kui uuringute prognoosid näitavad, et umbes 2,9 miljonit ELi kodanikku sooviks järgmise 12 kuu jooksul kolida⁸. See tähendab märkimisväärset potentsiaali liikuvuseks ning väljakutset EURESe võrgustikule.

Põhjuseid, miks ELi-sisese töötajate liikuvuse potentsiaal on kasutamata ja miks üksikkodanikud oma liikuvaks töötajaks saamise kavatsusi ellu ei vii, on palju. Küsitlused⁹ näitavad, et kõige sagedamini kardetavad või kogetavad praktilised raskused on vastava keeleoskuse puudumine ja töökoha leidmise keerukus. EL võib viimase probleemi lahendamisele kaasa aidata, suurendades teadlikkust töövõimalustest liidus ning arendades sobivaid tugiteenuseid, et soodustada ELi-sisest värbamist. Sellest saab tugevdatud EURESe võrgustiku ülesanne.

Kui EURESe võrgustiku toimimise osas tehti komisjoni algatusel komisjoni 2012. aasta otsusega mõned muudatused, siis määruse 492/2011 II peatükki, mis kujutab endast liikmesriikidevahelise vahendustegevuse ja teabevahetuse Euroopa raamistikku ELi-sisese töötajate liikuvuse kohta, ei ole muudetud alates 1992. aastast.

On vaja põhjalikku läbivaatamist, et võtta arvesse uusi liikuvuse mustreid, suuremat vajadust õiglase liikuvuse järele, vabu töökohti puudutavate andmete jagamise tehnoloogia muutumist, erinevate värbamiskanalite kasutamist tööotsijate ja tööandjate poolt ning teiste tööturu vahendajate kasvavat rolli lisaks riiklikele tööturuasutustele värbamisteenuste pakkumisel. Õiglast liikuvust mõistetakse kui liikuvust, mis toimub vabatahtlikult ja mis võtab arvesse nii tööõigust ja tööstandardeid kui ka töötajate õiguseid liidus.

Euroopa Ülemkogu 28. ja 29. juuni 2012. aasta järeldustes majanduskasvu ja töökohtade loomise kokkuleppe kohta tunnistatakse kiireloomulist poliitilist vajadust parandada suure tööpuuduse määra taustal ELi-sisest töötajate liikuvust: „EURESe portaali tuleks arendada tõeliseks Euroopa töö- ja töötajate otsimise vahendiks (...)”. Euroopa Ülemkogu 13. ja 14. detsembri 2012. aasta järeldustes 2013. aasta majanduskasvu analüüsi ja noorte tööpuuduse kohta kutsuti komisjoni üles esitama uue EURESe määruse ettepanekut.

Oma 2013. aasta aruandes ELi kodakondsuse kohta¹⁰ pakkus komisjon välja algatuse kaasajastada 2013. aastal EURESt, et parandada tööturuasutuste rolli ja mõju riiklikul tasandil ning täiustada töötajate liikuvuse koordineerimist ELis (meede 2). EURESe kaasajastamist nimetatakse ka komisjoni 25. novembri 2013. aasta teatises „ELi kodanike ja nende perekondade vaba liikumine: viis meetet muutuse esilekutsumiseks”¹¹ osana meetmest, mille eesmärk on aidata kohalikel ametiasutustel rakendada ELi vaba liikumise eeskirju kohapeal (meede 5).

⁶ ELi tööhõive ja sotsiaalse olukorra kvartaliülevaade, juuni 2013, kasutades Gallup Worldi küsitlusandmeid.

⁷ Arvestades aastamäära 0,29 % kogu tööjõust (241 miljonit).

⁸ Arvestades Gallup Worldi küsitluse andmetest nende inimeste osakaalu, kes kavatsevad järgmise 12 kuu jooksul kolida; 2011. ja 2012. aastal 1,2 % kogu tööjõust (241 miljonit).

⁹ Eurobaromeetri eriuuring „Geograafiline ja tööalane liikuvus” (2009).

¹⁰ COM(2013) 269 final.

¹¹ COM(2013) 837 final.

Kooskõlas eespool nimetatud Euroopa Ülemkogu 28. ja 29. juuni 2012. aasta järeldustes esitatud palvega hakatakse EURESe võrgustikku järk-järgult laiendama nii, et see hõlmaks ka väljaõpet ja õppepraktikat. Noorte tööhõivet ELi-sisese värbamise kaudu toetab „Sinu esimene EURESe töökoht”. See programm ühendab kohandatud tööotsingu abi rahalise toetusega reisikuludeks, et käia tööintervjuudel, uues töökohas sisseseadmiseks jmt. Komisjon kavatses selliste programmide toetamist jätkata. Määruse ettepanek peaks tugevdama ka tööturuasutuste võimekust arendada partnerlussuhteid, et suurendada noorte inimeste ELi-sisest töölevõtmist. Selleks et tagada sidusus ELi tasandil käimasolevate algatustega, nagu digitaalvaldkonna töökohtade edendamise suur koalitsioon ja Euroopa Õpipoisiõppe Liit, palutakse EURESe võrgustikul aktiivselt edendada ka nimetatud algatuste väljatöötamist.

1.3. EURESe võrgustiku puudused

Kooskõlas tööhõive paketi¹² võttis komisjon 2012. aastal vastu otsuse kaasajastada ja tugevdada EURESe võrgustikku¹³. Otsusega asendatakse komisjoni 2003. aasta otsus¹⁴ ning selle eesmärk on luua stiimuleid, et tugevdada EURESe võrgustikus sobitamise, töölesuunamise ning värbamise alast tegevust muu hulgas võimalikult suure avatuse kaudu erasektori tööturuasutustele, muutmata õiguslikku alust (määrus 492/2011). Komisjoni rakendusotsus 2012/733/EL jõustus 1. jaanuaril 2014.

Kogemus näitab, et EURESe võrgustik, millel on umbes 900 nõustajat ja EURESe portaali näol ühine platvorm Euroopa vabade töökohtade vahendamiseks, on aidanud paljudel tööotsijatel ja tööandjatel liikuvusvõimalusi ellu viia. Need, kes selle vahendi poole pöörduvad ja selle teenuseid kasutada saavad, on selle üle üldiselt tänulikud.

Samas on siiski ilmnenud, et sellisena, nagu vahend praegu toimib, ei ole see piisavalt valmis toetama veelgi tugevamalt õiglase liikuvuse mustreid osana Euroopa tööturu tasakaalustamatuse lahendustest, eriti arvestades ELi tööturu suurust ning väljakutse olemust praeguses majandusolukorras. EURESe võrgustiku toimimises on tuvastatud järgmised puudused:

- mittetäielik nimekiri vabade töökohtadest ja CVdest, mis on ELi tasandil kõigi liikmesriikide jaoks ligipääsetavad (tööturgude läbipaistvus);
- piiratud sobitamise võimekus vabu töökohti ja CVsid ELi tasandil kokku toovas EURESe portaalis, mis tuleneb riiklikest vabade töökohtade süsteemidest pärinevate andmete piiratud semantilisest koostoimimisest (automaatse sobitamise potentsiaal);
- ebaühtlane juurdepääs EURESe teenustele ELis, kuna tööotsijad ja tööandjad ei saa süstemaatiliselt kogu vajalikku teavet EURESe kohta ega saa esimeses värbamise etapis täiendava abi pakkumist (üldine rakendamine);
- abi piiratud kättesaadavus sobitamisel, töölesuunamisel ja värbamisel nende tööotsijate ja tööandjate jaoks, kes on väljendanud huvi ELi-sisese töötajate liikuvuse vastu, sealhulgas juurdepääsu saamisel nii aktiivsetele tööturumeetmetele kui ka sotsiaalkindlustusalasele teabele ja nõustamisele (tugiteenused);
- ebatõhus liikmesriikidevaheline teabevahetus tööjõu puudu- ja ülejäägi teemal, mis takistab täpsemini sihitud praktilist koostööd EURESe võrgustikus (teabevahetus ja koostöö).

¹² COM(2012) 173 final.

¹³ ELT L 328, 28.11.2012, lk 21.

¹⁴ EÜT L 5, 10.1.2003, lk 16.

1.4. Ettepaneku eesmärgid

EURESe võrgustiku üldine eesmärk on olla tõhus vahend kõigi töötajate ja tööandjate jaoks, keda huvitab ELi-sisene töötajate liikuvus. Ettepaneku erieesmärgid seonduvad eespool nimetatud puudustega järgmiselt:

- saavutada EURESe portaalis peaaegu täielik vabade töökohtade pakkumine, nii et kogu Euroopa töötajatel oleks kohene ligipääs samadele vabadele töökohtadele, kombinatsioonis ulatusliku CVde kogumiga, millest registreeritud tööandjad värvata võivad;
- võimaldada EURESe portaalil teostada liikmesriikideüleselt head automaatset sobitamist vabade töökohtade ja CVde vahel, tõlkides kõigisse ELi keeltesse ja mõistes riiklikul ja sektorite tasandil omandatud oskusi, pädevusi, kvalifikatsioone ja ameteid;
- teha põhiteave EURESe võrgustiku kohta kogu liidus kättesaadavaks igale töötajale ja tööandjale, kes soovib kliendina värbamisteenuseid, ning pakkuda igale huvitatud isikule pidevalt juurdepääsu EURESe võrgustikule;
- abistada kõiki selliseid huvitatud isikuid sobitamise, töölesuunamise ja värbamise juures EURESe võrgustiku kaudu;
- toetada EURESe võrgustiku toimimist riikide tööjõu puudu- ja ülejääki puudutava teabevahetusega ning tegevuse kooskõlastamisega liikmesriikide vahel.

2. HUVITATUD ISIKUTEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

2.1. Konsulteerimine liikmesriikidega

2012. aasta otsuse lähtepunkt oli EURESe võrgustiku hindamine 2010. aastal¹⁵. Seoses 2012. aasta otsuse ettevalmistamisega konsulteeriti liikmesriikidega EURESe võrgustiku seniste puudujääkide ja võimaliku edasise orientatsiooni teemadel. „Töötajate liikumisvabadusega” tegeleva nõuandva komiteega konsulteeriti otsuse eelnõu suhtes ametlikult 2012. aasta sügisel. Otsuse peamine eesmärk – muuta EURESe teenuste orientatsiooni üldiselt teavitamiselt ja suunamiselt ulatuslikumale sobitamisele, töölesuunamisele ja värbamisele – leidis üldiselt toetava vastuvõtu. Samuti on kõik liikmesriigid toetanud programmitöö tsükli mõtet ning EURESe tegevuste ühiseid näitajaid, et suurendada toimimise läbipaistvust, parandada teabevahetust ning täiustada tegevuse kooskõlastamist.

Pärast kõnealust konsulteerimist on üksikud liikmesriigid täpsustanud ekspertide koosolekutel oma seisukohti võimalike rakendusmeetmete ulatuse suhtes, arvestades riiklike tavasid ja piiranguid. Selliste kohtumiste tulemusel lepidi kokku, et lähenemisviisi kohandatakse võrgustiku avamiseks teistele tööturuasutustele peale riiklike tööturuasutuste, et anda liikmesriikidele rohkem aega ja manööverdamisruumi partnerlussuhete arendamiseks riiklikul tasandil.

2.2. Konsulteerimine praktikutega

Tuginedes eespool kirjeldatud EURESe võrgustikku üldiselt käsitlevatele konsultatsioonidele, saadeti 2013. aastal laiali küsimustikud eesmärgiga vaadata üle tavad seoses ligipääsuga vabadele töökohtadele riiklikul tasandil, töötajate ja tööandjate ligipääsuga EURESe võrgustikule ning sobitamise-, töölesuunamise- ja värbamistegevuse korraldamisega EURESe võrgustiku kaudu. Neile küsimustikele saadetud vastused kinnitavad komisjoni tuvastatud

¹⁵ COM(2010) 731 final.

puudusi, kuna need näitavad liikmesriikidevahelisi suuri erisusi a) selles, millised vabad töökohad viiakse Euroopa tasandil vahendamisele (tööturgude läbipaistvus), b) automaatse sobitamise võimaldamise lähtepositsioonides, c) EURESe võrgustikule praktikas juurdepääsu saamises (üldine rakendamine) ning d) tugiteenuste tegelikus pakkumises.

2.3. Mõju hindamine

Kooskõlas oma regulatsiooni parandamise poliitikaga viis komisjon tuvastatud puuduste kõrvaldamiseks läbi alternatiivsete poliitikavõimaluste mõju hindamise.

Erinevad alternatiivid olid 1) senise olukorra säilitamine, 2) määruse 492/2011 muutmine seoses komisjoni õigustega selle sätete rakendamisel, 3) uue, täiesti uute sätetega määruse kehtestamine ja 4) uue määruse kehtestamine koos komisjoni konkreetse mandaadiga suurendada riiklike ja erasektori tööturuasutuste koostööd. Kõiki võimalusi analüüsiti, arvestades EURESe võrgustiku üldist eesmärki olla tõhus vahend kõigi töötajate ja tööandjate jaoks, keda huvitab ELi-sisene töötajate liikuvus.

Mõju hindamine näitas, et esimene variant tähendaks 2012. aasta otsusega käivitatud reformi venimist. Teine variant annaks komisjonile võimaluse pakkuda asjakohaseid meetmeid ja jätkata protsessi tõhusama vahendi saavutamise suunas, kuid arvestades mõnes liikmesriigis kehtivaid piiranguid, ei tagaks see eelduste kohaselt otsusega ettenähtud tulemust ilma määrust 492/2011 ennast muutmata. Ka ei kõrvaldataks teise variandiga täielikult automaatse sobitamise, üldise rakendamise, tugiteenuste ning teabevahetuse ja koostööga seotud puudusi. Eelistatav valik oleks seetõttu määruse 492/2011 ning 2012. aasta otsuse asendamine eraldiseisva õigusaktiga, milles oleks ühendatud mõlema õigusakti sätted ja kõrvaldatud kõik puudused. Selle variandi siseselt jäeti kõrvale rida konkreetsemaid alternatiive, mis ei olnud konkreetsete eesmärkide suhtes proportsionaalsed. Neljas valikuvõimalus, millega lisanduks kolmandale variandile komisjoni mandaat kehtestada EURESe võrgustiku kui terviku huvides autonoomselt partnerlussuhteid uute tööturuasutustega, leiti olevat kaugemaleulatuv kui käesolevas etapis rangelt vaja on.

Mõjuhindamiskomitee esitas esialgse mõjuhinna kohta arvamuse 2013. aasta 5. detsembril. Mõjuhindamiskomitee aramus ning lõplik mõjuhinna ja selle kommenteeritud kokkuvõtte avaldatakse koos käesoleva ettepanekuga.

3. ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

3.1. Õiguslik alus

Käesoleva ettepaneku alus on ELi toimimise lepingu artikkel 46 (st sama õiguslik alus kui määruusel (EL) nr 492/2011), mis lubab võtta vastu määruseid või direktiive seadusandliku tavamenetluse korras.

3.2. Subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõte

Kavandatava määruse eesmärgid on tihedalt seotud Euroopa Liidu lepingu artikli 3 lõikes 3 sätestatud eesmärkidega, mille kohaselt on Euroopa Liit rajanud siseturu, mille aluseks on kõrge konkurentsivõimega sotsiaalne turumajandus, mille eesmärk on saavutada täielik tööhõive ja sotsiaalne progress; ELi toimimise lepingu artiklis 9 sätestatud eesmärkidega, s.o kõrge tööhõive taseme edendamise ja piisava sotsiaalse kaitse tagamisega, ning ELi toimimise lepingu artiklis 45 sätestatud eesmärkidega („õigus võtta vastu tegelikult tehtud tööpakkumisi” ja „liikuda sel eesmärgil vabalt liikmesriikide territooriumil”).

Käesolevas ettepanekus sisalduvad konkreetsed üksikmeetmed on omavahel tihedalt seotud. Need tugevdavad üksteist ning peaksid koostoimes tegema EURESe võrgustikust ELi-sisesest töötajate liikuvusest huvitatud töötajate ja tööandjate jaoks eelistatud vahendi. Kuivõrd need

meetmed hõlmavad seniste läbipaistvuskohustuste laiendamist, automaatse sobitamise võimaldamist, võrdse ligipääsu tagamist EURESe võrgustikule kogu liidus, praktiliste tugiteenuste selgemat määratlemist ning senise teabevahetuse korralduse laiendamist, on need mõeldud kõikehõlmavaks, kuid tasakaalustatud lahenduseks praeguse koostööraamistiku mitmesugustele puudustele. Samuti on need meetmed piisavad, arvestades töötute olukorda tööturgudel, tööotsijate vajadusi („kindlad kavatsused”) ning (tehnoloogilist) arengut vabade töökohtade ja värbamise turgudel.

Iga üksikmeede on sellisena õigustatud kui meede, mis loob töötajate liikumisvabadust, mis on määratletud aluslepingu artiklis 46. Iga meetme eesmärk on kas parandada „tihedat koostööd riikide tööhõivetalituste vahel” (ELi toimimise lepingu artikli 46 punkt a) ja/või kujundada ümber „sobivat mehhanismi” tööpakkumiste ja tööotsijate kokkuviiamiseks (ELi toimimise lepingu artikli 46 punkt d).

Kuna vabade töökohtade, töökohataotluste ja CVde vahendamine üle riigipiiride ning sellest tulenev töötajate tööesuunamine eeldavad mõlemad ühise koostööraamistiku olemasolu eri liikmesriikide organisatsioonide vahel, ei suuda liikmesriigid üksi ettepaneku eesmärke täielikult saavutada ning seetõttu on vajalik võtta meetmeid ELi tasandil.

Kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega ei lähe käesolev määrus kaugemale, kui on vaja selle eesmärkide saavutamiseks. Läbipaistvuse huvides teevad liikmesriigid EURESe portaalis kättesaadavaks ainult need vabad töökohad ja CVd, mis on juba riigisiselt kättesaadavad. Automaatne sobitamine saavutatakse lihtsate koostalitlusvahendite abil, mitte aga ühise klassifitseerimissüsteemi kehtestamisega riiklikul tasandil kasutamiseks. Üldist rakendamist, s.o EURESe teenuste integreerimist tööturuasutuste teeninduslaudade tegevusse, on võimalik saavutada standardse teabe abil (internetis ja/või paberkandjal) ning see tuleb mängu ainult olukordades, kus isikute selgesõnalisel nõudmisel luuakse vahetu kontakt sihtrühmaga (s.o juhul, kui tööturuasutuses esitatakse klienditeenuste taotlus). Tugiteenuseid saab osutada riigisisel tasandil mitmete eri variantide ja kanalite kaudu ning nende intensiivsusele ja ulatusele saab seada tingimusi olenevalt üksikute tööotsijate ja tööandjate olukorrast. Liikmesriigid hakkavad jagama süstemaatilisemalt riikide teavet tööjõu puudu- ja ülejäägi ning sellega seotud poliitikameetmete kohta, kuid kõnealuste poliitikameetmete üle otsustamine jääb käesoleva määruse reguleerimisalast välja.

4. MÕJU EELARVELE

Käesolev ettepanek ei avalda ELi eelarvele mingit konkreetset mõju. Kogu Euroopa Komisjoni EURESe võrgustikule suunatud tegevus, mis toob kaasa vajaduse inim- ja/või raharessursi järele, kuulub tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni programmi (EaSI) (2014–2020) loomist käsitleva määruse¹⁶ reguleerimisalasse ning kaetakse kõnealuse programmi igaaastasest eelarveeraldisest.

Perioodil 2014–2020 tasutakse ELi programmist selliste horisontaalsete meetmete eest nagu EURESe portaali, ühine koolitusprogramm, suunatud liikuvusprogrammid, näiteks „Sinu esimene EURESe töökoht”, ning Euroopa oskuste/pädevuste, kvalifikatsioonide ja ametite klassifikatsiooni (ESCO) arendamine. Samal ajavahemikul on liikmesriikide ELi-sisese töötajate liikuvuse alane tegevus abikõlblik Euroopa Sotsiaalfondi raames.

¹⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1296/2013, 11. detsember 2013, millega luuakse Euroopa Liidu tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni programm (EaSI) ning muudetakse otsust nr 283/2010/EL, millega luuakse tööhõive elavdamise ja sotsiaalse kaasamise Euroopa mikrokrediidirahastu „Progress”, ELT L 347, 20.12.2013, lk 238.

5. ETTEPANEKU ÜKSIKASJALIK ÜLEVAADE

5.1. I peatükk – üldsätted

Selles peatükis määratletakse ettepaneku reguleerimisese (artikkel 1) ja olulisemad mõisted (artikkel 2).

Ettepanekuga koondatakse ühte raamistikku määruse 492/2011 II peatükk ja artikkel 38 ning komisjoni otsus 733/2012/EL EURESe võrgustiku kohta.

Kogu ettepaneku ulatuses viidatakse sihtrühmadena töötajatele ja tööandjatele. Töötajaid määratletakse viitega õigustele, mis on kodanikele antud ELi toimimise lepingu artikliga 45. Sätete kohaldamisel on töötajad kodanikud, kes otsivad tööd ning kellel on õigus asuda tööle ja töötada teise liikmesriigi territooriumil. Nad võivad siiski olla ka kolmandate riikide kodanikud, kes elavad seaduslikult ühes liikmesriigis ja kellel on õigus töötada, tingimusel et neil on õigus kolida teise liikmesriiki.

Ettepanek hõlmab neid kodanikekategooriaid ka juhul, kui nad otsivad väljaõppe- või praktikakohta, mis on seotud töölepinguga. Et vastata Euroopa Ülemkogu 28.-29. juuni 2012. aasta nõudmisele, uurivad EURESe võrgustiku mõned liikmed juba praegu mitteametlikult võimalusi laiendada võrgustiku tegevusala nii, et see hõlmaks ka väljaõpet ja praktikat. 2014. aastal algab pilootprojekt, mis võimaldab liikmesriikidel vabatahtlikult pakkumisi ja taotlusi jagada. Eesmärk peaks olema arendada järk-järgult välja teabe, pakkumiste ja taotluste vahetamine selles valdkonnas ka muude olukordade puhul kui need, mis on kaetud töölepinguga.

5.2. II peatükk – EURESe võrgustiku asutamine

Selle peatükiga taasisutatakse EURESe võrgustik (artikkel 3). Selles sätestatakse võrgustiku koosseis (artikli 4 lõige 1) ning a) komisjoni (Euroopa koordinatsiooniasutus, artikkel 6), b) liikmesriikide poolt käesoleva määruse kohaldamiseks nimetatud asutuste (riiklikud koordinatsioonibürood, artikkel 7) ja c) EURESe võrgustikus teenusepakkujatena osalevate organisatsioonide (EURESe partnerid, artikkel 9) rollid ja ülesanded. Kuna tegemist on vastastikuse abi võrgustikuga, jagavad kõik nimetatud organisatsioonid ühist vastutust (artikli 4 lõige 2).

EURESe võrgustik aitab kaasa laiemate poliitikaeesmärkide saavutamisele (artikkel 5). ELi-sisest töötajate liikuvust toetava vahendina on see üks paljudest lahendustest ja poliitikameetmetest, mis edendavad kõrget tööhõive määra.

Artikliga 8 luuakse raamistik, mille alusel volitavad üksikud liikmesriigid organisatsioone EURESe võrgustikuga EURESe partneritena ühinema, võttes arvesse lisas (artikli 8 lõige 4) sätestatud ühiste miinimumkriteeriumide rakendamist. See säte on peamine meetod käesoleva ettepaneku raames EURESe liikmelisuse laiendamiseks.

Eesmärk on luua paindlik mehhanism, mis võimaldab liikmesriikidel (järk-järgult) kaasata EURESe võrgustikku nii palju organisatsioone kui peetakse vajalikuks, et liikuda EURESe võrgustiku eesmärkide suunas:

- Esiteks ei ole sätestatud kandidaatorganisatsiooni määratlust, seega võiks anda juurdepääsu väga erinevatele asjaomastele organisatsioonidele, kaasa arvatud erasektori ja kolmanda sektori tööturuasutustele, tööandjate organisatsioonidele, ametiühingutele, kaubanduskodadele ja võõrtöötajaid toetavatele valitsusvälistele organisatsioonidele. Kõik need organisatsioonid võiksid ELi-sisese töötajate liikuvuse toetamisse ühel või teisel viisil mõtteka panuse anda.

- Teiseks luuakse organisatsioonidele, kellel võib nende volituste, õigusliku seisundi või haldussuutlikkuse osas olla spetsiifilisi piiranguid, võimalus valida osalemiseks ainult teatud osad EURESe võrgustiku tegevusest (artikli 9 lõige 1).
- Kolmandaks võivad need organisatsioonid saada EURESe partneriteks koostöös teiste organisatsioonidega (artikli 8 lõige 6). Seega võimaldab raamistik küllaldaselt paindlikkust riigi tasandil partnerlussuhete loomiseks ning annab seeläbi võimaluse arendada riiklikul tasandil järjest edasi geograafilist ja temaatilist ulatust ja teenuste pakkumist, et käia kaasas liikuvuse mustrite ja vajadustega.

Artikli 8 lõikega 3 kehtestatakse tööturuasutustele taotlemisõigus. Seda õigust võib kasutada ainult riigis, milles vastav tööturuasutus seaduslikult tegutseb (territoriaalsuse põhimõte). Samal ajal kui riiklikud tööturuasutused mängivad EURESe võrgustikus ka edaspidi tähtsat rolli (artikkel 10), jäetakse teist liiki tööturuasutuste taotluste läbivaatamine igale liikmesriigile. Liikmesriik võib kehtestada täiendavaid kriteeriume peale nende, mis on sätestatud lisas, kui seda peetakse vajalikuks (artikli 8 lõige 5).

Artiklis 11 sätestatakse üks juhtivorgan, et hõlbustada käesoleva määruse kohaldamisel praktilist koostööd komisjoni ja liikmesriikide vahel.

5.3. III peatükk – läbipaistvus

Selle peatükiga kehtestatakse konkreetsed meetmed läbipaistvuse ja automaatse sobitamise kohta:

- et saavutada EURESe portaalis peaaegu täielik vabade töökohtade pakkumine, nii et kogu Euroopa tööotsijatel oleks kohene ligipääs samadele vabadele töökohtadele, kombinatsioonis ulatusliku CVde nimekirjaga, mille seast registreeritud tööandjad värvata võivad (artiklid 14, 15 ja 17);
- et võimaldada EURESe portaalil teostada liikmesriikideüleselt head automaatset sobitamist vabade töökohtade ja CVde vahel, tõlkides kõigisse ELi keeltesse ja mõistes riiklikul tasandil omandatud oskusi, pädevusi, ameteid ja kvalifikatsioone (artikkel 16).

Selle peatüki sätted toetavad selgesõnaliselt läbipaistvuse põhimõtte laiendamist teistele organisatsioonidele peale riiklike tööturuasutuste; seda peamiselt EURESe partnerite vabatahtliku osaluse kaudu EURESe võrgustikus. Lisaks julgustatakse riiklikke tööturuasutusi arendama partnerlust kõigi teiste asjaomaste organisatsioonidega EURESe portaalile lihtsa juurdepääsu saamise põhimõttel (artikli 15 lõige 2) ning hõlbustada teabe ülekandmist riikide tasandil riikliku sõlmpunkti loomise kaudu (artikli 15 lõige 5).

Peaaegu täielik vabade töökohtade pakkumine

Praegu ei tee kõik liikmesriigid EURESe portaalile kättesaadavaks kõiki riigi tasandil avaldatud ja kättesaadavaid vabu töökohti. Artikli 14 lõike 1 punktis a nõutakse, et kõik liikmesriigid teeksid EURESe portaalis kättesaadavaks kõik vabad töökohad, mida nad avaldavad riigisiselt. Seega laiendatakse nimetatud sättega määruse 492/2011 artikli 13 reguleerimisala.

Esiteks tähendab see, et kõrvaldatakse kõik senised üldised halduslikud piirangud vabade töökohtade ülekandmisel EURESe portaali, näiteks lepingu olemuse või kestusega või tööandjate värbamiskavatsustega seotud piirangud (artikli 14 lõige 2).

Teiseks kaasneb sellega praegusele vabade töökohtade kogumile selliste vabade töökohtade lisamine, mis a) on riiklikus tööturuasutuses kättesaadav kohalikul või piirkondlikul tasandil,

kuid mida seni ei jagata kesktasandil ega tehta kättesaadavaks EURESe portaalis; b) mis pärinevad kolmandatelt osapooltelt, näiteks erasektori tööturuasutustelt, kui need tehakse olemasolevate riiklike kokkulepete alusel kättesaadavaks riiklikele tööturuasutustele, ning c) mis pärinevad EURESe partneritelt.

Võttes arvesse veebiroomamise suhteliselt hiljutist tehnoloogilist arengut, väikest arvu liikmesriike, kes selliseid vahendeid kasutavad, ning võimalikke andmekaitse probleeme, ei tehta praeguses etapis ettepanekut nõuda liikmesriikidelt, et nad teeksid EURESe portaalis kättesaadavaks andmeid, mis on saadud veebiroomajatelt kooskõlas siseriiklike õigusaktidega.

Laiaulatuslik töökohataotluste ja CVde kogum

Praegu ei toimu hoolimata määruse 492/2011 artikli 13 sõnastusest Euroopa tasandil automaatset CVde või muu tööotsijate profiiliteabe elektroonilist vahetust. Artikli 14 lõike 1 punktis b nõutakse, et liikmesriigid teeksid tulevikus EURESe portaali kättesaadavaks riigi tasandil kättesaadavad töökohataotlused ja CVd tingimusel, et asjaomane üksikisik on nõustunud nende ülekandmisega EURESe portaali.

See hõlmaks selliste andmete ülekandmist EURESe portaali, mille tööotsijad on teinud kättesaadavaks a) otse riiklikele tööturuasutustele, b) riiklikele tööturuasutustele nende ja teiste tööturuasutuste vaheliste andme jagamise kokkulepete alusel ning c) EURESe partneritele. See võimaldaks EURESe portaalis registreerunud tööandjatel pääseda vahetult ligi laiemale CVde kogumile.

Tugimehhanismid tööotsijate ja tööandjate internetipõhiseks juurdepääsuks

Et teha tööotsijatele ja tööandjatele töökohataotluste, CVde ja vabade töökohtade rahvusvaheline vahetamine lihtsamaks, kehtestatakse kaks kohustust: a) artiklis 15 nõutakse, et riiklikud tööturuasutused ja EURESe partnerid parandaksid juurdepääsu EURESe portaali nende poolt hallatavates tööotsinguportaalides, ning b) artiklis 17 sätestatakse, et riiklikud tööturuasutused ja EURESe partnerid, kes oma andmed registreerivad, peavad pakkuma tööotsijatele ja tööandjatele piisavat abi, kui viimased soovivad registreeruda ka EURESe portaalis.

Automaatne sobitamine

Euroopa Komisjon on töötamas välja oskuste, pädevuste, kvalifikatsioonide ja ametite Euroopa klassifikatsiooni. Kuigi selle esmane ülesanne on toimida automaatse oskustepõhise sobitamismootorina EURESe portaali jaoks, võimaldab see ka andmete täielikku koostalitlusvõimet kogu Euroopa riiklike tööotsinguportaalide vahel.

Tehnilisest vaatepunktist ei ole automaatse sobitamise otstarbel koostalitlusvõime saavutamiseks vaja klassifikatsioonisüsteemide ühtlustamist. Et kehtestada ELi õiguses sobiv mehhanism, mis võimaldab liikmesriikidel töötada välja piiriülene automaatne sobitamine riiklike tööotsinguportaalide vahel, sätestatakse artiklis 16 ainult seda, et liikmesriigid koostavad algse inventuuri, millega kaardistatakse kõigi klassifikatsioonide mõlemat pidi seosed Euroopa klassifikatsiooniga. Artikli 16 lõikes 3 sätestatakse kõigi liikmesriikide jaoks täitmise tähtaeg, pärast mida peavad kõik jagatavad andmed olema koostalitlusvõimelised, tingimusel et kasutatakse tehnilisi standardeid ja blankette (artikli 16 lõige 5).

Vastutus andmete kvaliteedi eest

Töökuulutuste kvaliteedi, nendes esitatud teabe õigsuse ning nende vastavuse eest riiklikele õigusaktidele ja standarditele vastutab organisatsioon, kes teeb kõnealuse teabe EURESe portaalis kättesaadavaks. Selleks et portaali kasutajaid nimetatud vastutusest teavitada, esitab

komisjon portaalis vastava märke enda vastutuse välistamise kohta. Artikli 14 lõikes 4 osutatakse vajadusele kõnealuste riiklike õigusaktide ja standardite järele, lõikes 5 sätestatakse sellealase koostöö ja teabevahetuse põhimõte ning lõikes 6 nähakse ette, et töökuulutus peab olema seostatav allikaga (st organisatsiooniga, kes töökuulutuse kättesaadavaks teeb).

5.4. IV peatükk – tugiteenused

Selle peatükiga kehtestatakse konkreetsed meetmed üldise rakendamise ja tugiteenuste kohta:

- et teha olulisim teave EURESe võrgustiku kohta kogu liidus kättesaadavaks igale tööotsijale ja tööandjale, kes soovib kliendina värbamisteenuseid, ning pakkuda igale huvitatud isikule pidevalt juurdepääsu EURESe võrgustikule (artikkel 19 ja artikli 20 lõige 1);
- et abistada kõiki selliseid huvitatud isikuid sobitamisel, töölesuunamisel ja värbamisel EURESe võrgustiku kaudu (artikli 20 lõiked 2–4 ning artiklid 21–23).

Selle peatüki sätted toetavad selgesõnaliselt tugiteenuste pakkumise laiendamist teistele organisatsioonidele peale riiklike tööturuasutuste; seda peamiselt EURESe partnerite vabatahtliku osaluse kaudu EURESe võrgustikus. Lisaks ärgitatakse riiklikke tööturuasutusi arendama partnerlussuhteid eesmärgiga edendada ELi-sisese töötajate liikuvuse alal sidusat teenuste paketti tööandjate jaoks (artikli 21 lõige 4).

Põhimõtted

Artikli 18 lõigetes 1 ja 2 sätestatakse vastavalt põhimõte, et liikmesriigid peavad tagama oma territooriumil tõhusa juurdepääsu EURESe võrgustikule ning töötama välja kooskõlastatud lähenemisviisi tugiteenustele, võttes arvesse oma vastutust EURESe partnerite volitamise süsteemi eest, riikliku koordineerimisbüroo sujuvat toimimist ning riiklike tööturuasutuste rolli teenida selles valdkonnas avalikku huvi. Artikli 18 lõikes 3 määratletakse eri variandid teenusepakkumiseks iga liikmesriigi territooriumil.

Artikli 18 lõikes 5 sätestatakse põhimõte, et töötajatele pakutavad tugiteenused peavad olema tasuta, samas kui enamiku tööandjatele pakutavate tugiteenuste eest võib võtta tasu kooskõlas riigisiseste tavadega (artikli 18 lõige 6).

Üldine rakendamine

Artiklis 19 ja artikli 20 lõikes 1 sätestatakse vastavalt, et a) iga ELis tööturuasutuses klienditeenusele registreeruv töötaja või tööandja peab saama vajaliku põhiteabe selle kohta, mida EURES nende heaks teha võib, ning et b) iga huvitatud töötaja peab saama ennetavalt teavet „EURESe pakkumisest” täiendavaks abiks.

Tugiteenused

Senise tava kohaselt kutsutakse EURESe võrgustikku kuuluvaid organisatsioone pakkuma tööotsijatele ja tööandjatele järgmiseid teabeteenuseid ja nõustamist:

- (...) abistama ja nõustama välismaal töötamisest huvitatud tööotsijaid sobivate vabade töökohtade osas ning pakkuma neile abi ja tuge taotluste ja CVde koostamisel kooskõlas soovitusliku Euroopa CV-vormiga. Töötajatele tuleb anda võimalus registreerida oma CV EURESe andmebaasis;
- (...) pakkuma tööandjatele, kes soovivad teistest riikidest värvata, teavet ja värbamisteenuseid, muuhulgas abi potentsiaalsete kandidaatide profiili määramisel. Organisatsioonid edendavad EURESe CV andmebaasi kui vahendit,

mis annab tööandjatele juurdepääsu välismaal töötamisest huvitatud inimeste CVdele.

2012. aasta otsusega kutsuti liikmesriike üles keskenduma rohkem sobitamisele, töölesuunamisele ja värbamisele.

Et toetada EURESe võrgustiku järjekindlamat rakendamist, tuleks ELi õiguses täpsustada, milliseid tugiteenuseid tuleb pakkuda töötsijatele ja tööandjatele, kes on huvitatud ELi-sisese liikuvusest. Artiklid 20–23 hõlmavad tervet teenustevalikut alates põhiteabest ja suunamisest kuni isiklikuma abini, sh sotsiaalkindlustus ja värbamisjärgne abi.

Konkreetsed tugiteenused

Piirialatöötajatel on spetsiifilised sotsiaalkindlustuse, maksustamise ja kindlustusega seotud probleemid ning seetõttu vajavad nad erilist abi.

Asjaomased liikmesriigid võivad otsustada luua piirialadel koostöö- ja teenusestruktuurid ning kui nad seda teevad, peavad piirialatöötajatele pakutavad tugiteenused hõlmama a) ühtsest kontaktpunkti pakutavaid lahendusi vabadest töökohtadest, töökohataotlustest ja CVdest teavitamiseks (artikli 15 lõige 6); b) suunatud põhiteavet (artikli 19 lõige 2) ning c) integreeritud internetipõhist juurdepääsu seoses sotsiaalkindlustusega (artikli 23 lõige 2), samuti abi ja suunamist pädevate sotsiaalkindlustusasutuste poole (artikli 23 lõige 3).

Üks selliste tugistruktuuride erivorm on piiriülesed partnerlussuhted. Liikmesriikide riiklike tööturuasutuste poolse juhtimisel võivad nad olenevalt piirkondlikest piiriülese tööturu vajadustest tuua mitmesugustes kombinatsioonides kokku riiklikud tööturuasutused, tööandjate organisatsioonid ja ametiühingud, kohalikud omavalitsused ning muud piirialadel tööhõive ja kutseõppe probleemidega tegelevad institutsioonid. Eritugistruktuuri loomiseks kvalifitseeruvad piirialad on tööjõu haardealad, kus on olulisel määral piiriülest töölkäimist või ilmne potentsiaal selleks.

Mittediskrimineeriv juurdepääs aktiivsetele tööturumeetmetele

Artiklis 24 sätestatakse põhimõte, et oma riigi siseselt liikuvate ning teise liikmesriiki liikuvate kodanike vahel ei tohi olla diskrimineerimist juurdepääsul aktiivsetele tööturumeetmetele (võrdne kohtlemine väljamineva liikuvuse puhul). Säte on järeelmääruse 492/2011 artiklile 5, milles on sätestatud, et töötaja, kes otsib tööd teise liikmesriigi territooriumil, peab saama seal samasugust abi nagu oma riigi tööd otsivad kodanikud (võrdne kohtlemine sissetuleva liikuvuse puhul).

5.5. V peatükk – suhe liikuvuspoliitikaga

Selles peatükis käsitletakse erimeedet:

- et toetada EURESe võrgustiku toimimist riikide tööjõu puudu- ja ülejääki puudutava teabevahetusega ning tegevuse kooskõlastamisega liikmesriikide vahel (artiklid 25–30).

Peatüki sätetega toetatakse selgesõnaliselt teabe, andmete ja näitajate kogumise ja läbivaatamise laiendamist teistele organisatsioonidele peale riiklike tööturuasutuste; seda EURESe partnerite osaluse kaudu EURESe võrgustikus.

Teabevahetuse ja aruandluse üldine eesmärk

Kõnealuse peatüki üldine eesmärk on kindlustada olemasolevat teabevahetuse korda EURESe võrgustikus, kus see toob kasu konkreetsete kollektiivsete väljundite kvaliteedi või liikmesriikide poliitikameetmete koordineerimise seisukohast.

Teabevahetusega seotud tegevus

Artikliga 25 võetakse üle säte, mis lepiti kokku ELi tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni programmi (EaSI) läbirääkimiste raames. See peaks aitama EURESe võrgustiku töösse integreerida liikuvuse voogude ja mustrite andmeanalüüsi töö. Kuna see säte sobib paremini EURESe määrusesse, tehakse ettepanek tunnistada vastav EaSI programmi säte kehtetuks (vt artikkel 35).

Artikliga 26 pannakse liikmesriikidele kohustus jagada ELi-sisese töötajate liikuvuse seisukohast olulisi tööturuandmeid. See aitab liikmesriikidel siduda EURESe võrgustiku meetmed liikuvuspoliitikaga suures plaanis.

Artikli 27 eesmärk on julgustada kõiki EURESe võrgustikku kuuluvaid organisatsioone, s.o koordinatsioonibüroosid, riiklikke tööturuasutusi ja teisi EURESe partnereid, jagama avatud ja ennetaval viisil üksikliikmesriigi hetkeolukorra kohta olemasolevat teavet, mis võib olla kasulik töötajatele, kes on huvitatud ELi-sisese liikuvusest. Seni koguvad seda teavet ainult koordinatsioonibürood ning seejärel pannakse see EURESe portaali. Töötajatele tooks kasu kaasavam alt-üles lähenemisprotsess sellise teabe koondamiseks. Tulemuse võib koondada kokkulepitud vormidele (artikli 27 lõige 3).

Artikliga 28 võetakse üle 2012. aasta otsuse lähenemisviis programmitööle. Kavandatavate tegevuste, ressursside ja järelevalve kohta teabe jagamine riiklike koordinatsioonibüroode vahel peaks parandama kogu EURESe võrgustiku tõhusust. See võib tugevdada sünergiat ja konkreetsete ühiste värbamisprojektide arendamist.

Aruandlusega seotud tegevus

Artikliga 29 nähakse ette EURESe võrgustiku tulemuste mõõtmise viisid.

Artikli 30 eesmärk on jätkata määruse 492/2011 artiklis 17 sätestatud lähenemisviisi, mille järgi antakse määruse II peatüki rakendamise kohta iga kahe aasta järel aru.

5.6. VI peatükk – lõppsätted

Artiklis 31 sätestatakse, et kõik käesolevas määruses sätestatavad meetmed tuleb viia ellu kooskõlas ELi isikuandmete kaitset käsitlevate õigusaktidega ning nende riiklike rakendusmeetmetega. Kuna komisjon on oma Euroopa koordinatsioonibüroo rollis üks elluviijaid, tuleb arvesse võtta ka määrust 45/2001.

Artikliga 32 nähakse ette käesoleva määruse kehtestamise järelhindamine.

Artiklid 33 ja 34 on ELi teiseste õigusaktide standardsed sätted, mis on seotud ELi toimimise lepingu artiklite 290 ja 291 kohaldamisega.

Artiklis 35 esitatakse kehtetuks tunnistatavad sätted.

Artiklis 36 rõhutatakse ühinemislepingute kohase üleminekukorra olemasolu. Seda sätet kohaldatakse Horvaatia suhtes.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

milles käsitletakse Euroopa tööturuasutuste võrgustikku, töötajate juurdepääsu liikuvusteenustele ning tööturgude edasist integratsiooni

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,
võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 46,
võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,
pärast õigusakti eelnõu esitamist riikide parlamentidele,
võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹⁷,
võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust¹⁸,
olles konsulteerinud Euroopa andmekaitseinspektoriga,
toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt
ning arvestades järgmist:

- (1) Töötajate vaba liikumine on üks liidu kodanike põhivabadusi ning üks liidu siseturu sambaid, mis on sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „alusleping“) artiklis 45. Selle rakendamist arendatakse edasi liidu õigusaktidega, mille eesmärk on tagada liidu kodanikele ja nende pereliikmetele antud õiguste täielik kasutamine.
- (2) Töötajate vaba liikumine on üks liidu integreerituma tööturu arendamise võtmelemente, mis võimaldab töötajate liikuvust suure tööpuudusega aladelt aladele, mida iseloomustab tööjõupuudus. Samuti aitab see leida vabadele töökohtadele õigete oskustega inimesi ning kaotada tööturu kitsaskohti.
- (3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. aprilli 2011. aasta määruse (EL) nr 492/2011 sätetega töötajate liikumisvabaduse kohta liidus (kodifitseeritud tekst)¹⁹ loodi mehhanismid vahendamiseks ja teabevahetuseks ning komisjoni 26. novembri 2012. aasta rakendusotsusega 2012/733/EL kehtestati sätted EURESe (Euroopa tööturuasutused) nime kandva võrgustiku toimimise kohta kooskõlas nimetatud määrusega. Kõnealune regulatiivne raamistik vajab ülevaatamist, et võtta arvesse uusi liikuvuse mustreid, suurenenud nõudeid õiglasele liikuvusele, vabu töökohti puudutavate andmete jagamise tehnoloogia muutumist, eri värbamiskanalite kasutamist tööotsijate ja tööandjate poolt ning tööturu vahendajate kasvavat rolli värbamisteenuste pakkujatena riiklike tööturuasutuste kõrval.

¹⁷ ELT C ..., ..., lk ....

¹⁸ ELT C ..., ..., lk ....

¹⁹ ELT L 141, 27.5.2011, lk 1.

- (4) Selleks et aidata töötajatel, kellel on õigus vabale liikumisele, seda õigust tõhusalt kasutada, on käesoleva määruse kohane abi avatud kõigile liidu kodanikele, kellel on õigus tegutseda töötajana, ning nende pereliikmetele, lähtudes aluslepingu artiklist 45. Liikmesriigid annavad sama juurdepääsu kõigile kolmandate riikide kodanikele, kellel on kas liidu või siseriiklike õigusaktide kohaselt selles valdkonnas õigus võrdsele kohtlemisele riigi enda kodanikega.
- (5) Tööturgude järjest suurem omavaheline sõltuvus nõuab jõulisemat koostööd tööturuasutuste vahel, et saavutada liidus kooskõlas aluslepingu artikli 46 punktiga a kõigile töötajatele liikumisvabadus vabatahtliku ja õiglase liikuvuse kaudu, ning seetõttu tuleks liikmesriikide ja komisjoni vahel luua ühine koostööraamistik töötajate liidusisese liikuvuse valdkonnas. See raamistik peaks tooma kokku kogu liidu vabad töökohad ning võimaluse nendele kohtadele kandideerida („vahendamine”), määrama kindlaks seotud tugiteenuste pakkumise töötajatele ja tööandjatele ning nägema ette ühise lähenemisviisi kõnealuse koostöö võimaldamiseks vajaliku teabe jagamisele.
- (6) Euroopa Ülemkogu nõudis „Majanduskasvu ja töökohtade loomise kokkuleppes”, et uuritaks võimalust laiendada EURESe võrgustikku väljaõppele ja praktikale. Väljaõppe- ja praktikakohti saab käesoleva määrusega hõlmata tingimusel, et asjaomased isikud on töötajad, kellel on aluslepingu artikli 45 kohaselt kodanikele antud õigused. Tuleb kehtestada sobiv üldine teabevahetus liidusisese väljaõppe- ja praktikaalase liikuvuse kohta ning töötada nendele kohtadele kandideerijate jaoks välja piisavad abivahendid, toetudes pakkumiste vahendamise mehhanismile, pärast seda, kui sellist vahendamist peetakse asjakohaste standardite kohaselt ning liikmesriikide pädevusi piisavalt arvesse võttes teostatavaks.
- (7) Kogu liidus on vaja kohaldada vahendamist, tugiteenuseid ja töötajate liikuvuse alast teabevahetust sidusamalt. Seepärast tuleks EURESe võrgustik luua lahutamatu osana liikmesriikide ja komisjoni vahelisest ühisest koostööraamistikust. Kindlaks tuleks määrata võrgustikus osalevate organisatsioonide nagu Euroopa Komisjoni („Euroopa koordineerimisamet”), liikmesriikide poolt siseriiklikul tasandil meetmeid rakendama nimetatud organite („riiklikud koordineerimisbürood”) ning töötajaid ja tööandjaid abistavate organisatsioonide („EURESe partnerid”) rollid ja ülesanded.
- (8) Riikidevahelist ja piiriülest koostööd ning tuge kõigile liikmesriikides EURESe heaks tegutsevatele organisatsioonidele hõlbustaks liidu tasandi struktuur („Euroopa koordineerimisamet”), mis peaks pakuma ühist teavet, koolitustegevust, abivahendeid ja suuniseid. Selle struktuuri ülesandeks peaks olema ka Euroopa tööalase liikuvuse portaali (EURESe portal) ehk ühise IT-platvormi väljaarendamine. Struktuuri töö suunamiseks tuleks liikmesriikidega konsulteerides välja töötada mitmeaastased tööprogrammid.
- (9) Liikmesriigid peaksid asutama riiklikul tasandil koordineerimisbürood, et pakkuda üldist tuge ja abi kõigile enda territooriumil EURESe heaks tegutsevatele organisatsioonidele ning toetada nende koostööd samasuguste büroodega teistes liikmesriikides ja Euroopa koordineerimisametiga. Kõnealuste koordineerimisbüroode ülesandeks peaks olema eelkõige vabade töökohtadega seotud kaebuste ja probleemide käsitlemine ning nõuetelevastavuse küsimuste kontrollimine seoses töötajate vabatahtliku ja õiglase liikuvusega liidus.
- (10) Sotsiaalpartnerite osalus EURESe võrgustikus aitab eelkõige kaasa liikuvust takistavate tegurite analüüsile ning töötajate õiglase ja vabatahtliku liikuvuse edendamisele liidus, sealhulgas piirialadel. Seetõttu tuleks EURESe võrgustiku üldisesse juhtimisstruktuuri kaasata sotsiaalpartnerite esindajad liidu tasandil. Samas

võivad riikide tööandjate organisatsioonid ja ametiühingud taotleda EURESe partneriks saamist.

- (11) EURESe võrgustiku koosseis muude organisatsioonide osas peale eespool nimetatute peaks olema paindlik, et kohanduda värbamisteenuste turu muutustega. Mitmesuguste tööturuteenuste esiletõus ning riiklike tööturuasutuste ümberkujundatud roll seoses riiklike värbamisteenustega osutab vajadusele liikmesriikide ja Euroopa Komisjoni kooskõlastatud jõupingutuste järele, et muuta avatuks EURESe võrgustik kui peamine liidu vahend, mis pakub liidusiseseid värbamisteenuseid.
- (12) EURESe võrgustiku laiapõhjalisel liikmelisusel on sotsiaalseid, majanduslikke ja rahalisi eeliseid. See suurendab teenuse osutamise tõhusust, hõlbustades partnerlussuhete loomist, tugevdades täiendavust ning parandades kvaliteeti. See suurendab ka EURESe võrgustiku turuosa, kuivõrd uued liikmed teevad kättesaadavaks vabu töökohti, töökohataotlusi ning elulookirjeldusi (CVD). Riikidevaheline ja piiriülene koostöö, mis on EURESe võrgustiku põhiomadusi, võib luua uudseid õppimise ja koostöö vorme tööturuasutuste vahel, sealhulgas ka vabade töökohtade ja tugiteenuste kvaliteedistandardite osas. Seega suureneks EURESe võrgustiku tähtsus ühe peamise liikmesriikide ja Euroopa Komisjoni käsutuses oleva liidu vahendina, millega toetatakse konkreetseid meetmeid kõrge tööhõive taseme saavutamiseks liidus.
- (13) Liikmesriigid ise peaksid vastavalt oma pädevusele tööturgude korraldamisel vastutama ka selle eest, et anda organisatsioonidele oma territooriumil luba osaleda EURESe partneritena EURESe võrgustikus. Loa andmise suhtes peaksid kehtima ühised miinimumkriteeriumid ning piiratud hulk loa andmise protsessi põhieeskirju, et tagada EURESe võrgustikuga liitumisel läbipaistvus ja võrdsed võimalused, ilma et see piiraks paindlikkust, mida on vaja, et võtta arvesse liikmesriikide riiklike tööturuasutuste ja teiste tööturu osapoolte vahelise koostöö erinevaid mudeleid ja vorme.
- (14) Üks EURESe võrgustiku eesmärke on toetada töötajate õiglast liidusisest liikuvust ning seetõttu peaksid organisatsioonidele liitumiseks loa andmise ühised miinimumkriteeriumid sisaldama nõuet, et need organisatsioonid võtavad endale kohustuse järgida täielikult kohaldatavaid tööstandardeid ja õigusaktidest tulenevaid nõudeid.
- (15) Selleks et oleks tagatud piisav tasakaal EURESe võrgustiku senise, riiklike tööturuasutuste vahelisel pikaajalisel koostööl põhineva toimimise ning EURESe uutele organisatsioonidele avamise vahel, tuleks kehtestada sätted, milles tunnustatakse riiklike tööturuasutuste erilist rolli EURESe võrgustikus. Tuleks näha ette üleminekuperiood, pärast mida kohaldatakse riiklike tööturuasutuste osaluse suhtes täielikult ühiseid miinimumkriteeriume. Liikmesriigid peaksid tagama, et riiklikud tööturuasutused täidavad ühiseid miinimumkriteeriume ja määrusest tulenevaid kohustusi.
- (16) Selleks et edastada töötajatele ja tööandjatele ELi-sisese töötajate liikuvuse eri aspektide kohta usaldusväärset ja ajakohast teavet, peaks EURESe võrgustik tegema koostööd teiste asutuste, teenistuste ja liidu võrgustikega, mis toetavad liikuvust ja teavitavad kodanikke nende liidu õigusest tulenevatest õigustest, näiteks portaaliga „Teie Euroopa”, Euroopa Noorte portaaliga ning SOLVITiga, kutsekvalifikatsioonide tunnustamise eest vastutavate organisatsioonidega ning töötajate võrdse kohtlemise edendamise, analüüsi, järelevalve ja toetamise asutustega, mis on nimetatud kooskõlas

[Euroopa Parlamendi ja nõukogu] direktiiviga .../2013/EL [meetmete kohta, mis lihtsustavad töötajate vaba liikumise kontekstis töötajatele antud õiguste kasutamist].

- (17) Liikumisvabaduse õigusega kaasneb vajadus luua meetodid, millega toetada vahendamist, see tähendab vabade töökohtade, töökohataotluste ja CVde vahetamist, et muuta tööturg nii töötajatele kui ka tööandjatele kooskõlas aluslepingu artikli 46 punktiga d täielikult ligipääsetavaks. Seetõttu tuleks liidu tasandil rajada ühine, komisjoni hallatav IT-platvorm. Kõnealuse õiguse tagamine tähendab anda töötajatele tegelik ligipääs kõigile töövõimalustele kogu liidus.
- (18) Ühine IT-platvorm, mis toob kokku vabad töökohad ja võimaluse neile vabadele töökohtadele kandideerida, võimaldades samas tööotsijatel ja tööandjatel andmeid mitmesuguste kriteeriumide ja tasemete alusel automaatselt sobitada, peaks aitama saavutada liidu tööturgudel tasakaalu, mis viiks tööhõive kõrgele tasemele ning aitaks hoida ära tõsisid ohte elustandardile ja tööhõive tasemele eri piirkondades ja majandusharudes.
- (19) Õiguslik vastutus ühise IT-platvormi kaudu kättesaadavaks tehtud teabe, eelkõige vabu töökohti puudutava teabe sisulise ja tehnilise kvaliteedi tagamise eest lasub organisatsioonil, kes teeb kõnealuse teabe kättesaadavaks vastavalt liikmesriigi õigusaktidele ja/või liikmesriigi kehtestatud standarditele. Komisjon peaks hõlbustama koostööd, et teha võimalikuks Euroopa tasandil toimuva teabevahetusega seotud pettuste ja kuritarvituste varajane avastamine.
- (20) Ühine oskuste, pädevuste, kvalifikatsioonide ja kutsealade liigitussüsteem on üks olulisemaid vahendeid, mis võimaldab liidus internetipõhist töökohtadele kandideerimist, ning seetõttu on vaja arendada liikmesriikide ja Euroopa Komisjoni vahel koostööd, et saavutada riigipiiride ülene koostalitlusvõime ja mõttekas sobitamine, sealhulgas mõlemasuunalise kaardistamise teel ühiste ja riiklike liigitussüsteemide vahel. Selles kontekstis tuleks kasutada ka teisi Euroopa tasandil oskuste ja kvalifikatsioonide võrdlemise ja läbipaistvuse nimel välja töötatud vorminguid ja vahendeid, näiteks Euroopa kvalifikatsiooniraamistikku ning ühtset kvalifikatsioonide ja pädevuste läbipaistvuse raamistikku (Europass).
- (21) Tuleks kehtestada ühine lähenemisviis EURESe võrgustikus osalevate organisatsioonide pakutavatele teenustele („tugiteenused”) ning võimaluste piires tuleks tagada liidusisese töötajate liikuvuse küsimustes abi taotlevate töötajate ja tööandjate võrdse kohtlemise põhimõtte, olenemata nende asukohast liidus. Seetõttu tuleks kehtestada põhimõtted ja eeskirjad tugiteenuste kättesaadavuse kohta iga liikmesriigi territooriumil. Kõnealune ühine lähenemisviis hõlmab ka väljaõpet ja praktikat, mida loetakse tööks.
- (22) Laiaulatuslikum ja kõikehõlmavam liidusisese töötajate liikuvuse võimalustega seotud abipakkumiste valik toob kasu töötajatele ning on vajalik selleks, et suurendada EURESe võrgustiku potentsiaali pakkuda töötajatele tuge kogu nende tööelu vältel, kindlustades nende üleminekuid ja karjääri.
- (23) Tugiteenused aitavad vähendada takistusi, millega tööotsijad oma liidu õigusest tulenevate töötajaõiguste kasutamisel kokku puutuvad, ning kasutada tõhusamalt ära kõiki töövõimalusi, kindlustades seeläbi paremad isiklikud tööalased väljavaated.
- (24) Põhjalik tööjõuvajaduse mõistmine kutsealade, sektorite ning tööandjate vajaduste osas aitaks kaasa töötajate liikumisvabadusele liidus ning seetõttu peaksid tugiteenused sisaldama heatasemelist abi tööandjatele, eriti väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele. Tihedad töösuhted tööturuasutuste ja tööandjate vahel

suurendavad vabade töökohtade kogumit ning sobivate kandidaatide suunamist ametikohtadele, tagavad lahendusteed tööotsijatele, eriti haavatavatele rühmadele, ning parandavad tööturгу käsitlevat teavet.

- (25) Kõigile liikmesriikidele ühised tugiteenused tuleks määratleda kujuneva konsensuse alusel, mis põhineb liikmesriikide edukatel tavadel tööotsijate ja tööandjate teavitamisel ja nõustamisel.
- (26) Töötajatele pakutavad tugiteenused on seotud nende liidu õigusest tuleneva töötajate liikumise põhivabaduse kasutamisega ning peaksid olema tasuta. Tööandjatele pakutavate tugiteenuste eest võib aga võtta tasu kooskõlas siseriiklike tavadega.
- (27) Erilist tähelepanu tuleks pöörata liikuvuse toetamisele piirialadel ning teenuste pakkumisele piirialatöötajatele, kes elavad ühes liikmesriigis ja töötavad teises, peavad tulema toime erinevate siseriiklike tavade ja õigussüsteemidega ning kogevad liikuvuse osas spetsiifilisi halduslikke, õiguslikke või maksudega seotud takistusi. Liikmesriigid võivad otsustada rajada sellise liikuvuse hõlbustamiseks spetsiifilisi tugistruktuure. Need peaksid EURESe võrgustiku raames tegelema spetsiifiliste vajadustega, mis on seotud teabe, juhendamise, piiriülese tööjõu nõudmise ja pakkumise sobitamise ning sellest tulenevate töölesuunamistega.
- (28) Tööturgude läbipaistvus ja piisav sobitamisvõimekus on liidusisese töötajate liikuvuse eeltingimused. Paremat tasakaalu tööjõu nõudmise ja pakkumise vahel on võimalik saavutada tõhusa liidu tasandi süsteemiga, mille abil vahetada teavet riikide ja sektorite tööjõu üle- ja puudujääkide kohta. See süsteem tuleks luua liikmesriikide ja Euroopa Komisjoni vahel ning seda tuleks kasutada liikmesriikide liikuvuspoliitika arendamise lähtepunktina ja EURESe võrgustiku raames praktilise koostöö tegemise alusena.
- (29) Töötajate vaba liikumine ning kõrge tööhõive tase on omavahel tihedalt seotud ning seetõttu on liikmesriikidel vaja töötada välja liikuvuspoliitika, mis toetaks tööturgude paremat toimimist liidus. Liikmesriikide liikuvuspoliitikat tuleks käsitleda nende sotsiaal- ja tööturupoliitika lahutamatu osana.
- (30) Tuleks kehtestada programmitöö tsükkel, mis toetab liikuvusalase tegevuse koordineerimist liidus. Et liikmesriikide tegevuskavade koostamine oleks tõhus, tuleks selle juures arvesse võtta liikuvuse voogusid ja mustreid puudutavaid andmeid, praeguseid ja prognoositavaid tööjõu puudu- ja ülejääke käsitlevaid andmeid ning värbamiskogemusi ja -tavasid EURESe võrgustikus; samuti peaks see töö hõlmama liikmesriikide organisatsioonide käsutuses olevate ressursside ja vahendite läbivaatamist, et hõlbustada ELi-sisest töötajate liikuvust.
- (31) Tegevuskavade projektide liikmesriikidevaheline jagamine programmitöö tsükli raames peaks andma liikmesriikide nimel tegutsevatele riiklikele koordineerimisbüroodele võimaluse suunata koos Euroopa koordineerimisametiga EURESe võrgustiku ressursse sobivatele meetmetele ja projektidele ning juhtida seeläbi EURESe võrgustiku arengut, et sellest saaks enam tulemustele orienteeritud vahend, mis aitab reageerida töötajate vajadustele kooskõlas tööturu dünaamikaga.
- (32) Selleks et saada asjakohast teavet EURESe võrgustiku tulemuste mõõtmiseks, tuleks kehtestada ühised näitajad. Need näitajad peaksid olema EURESe võrgustikus osalevatele organisatsioonidele suuniseks tulemuste määratlemisel ning aitama hinnata edusamme, mis on tehtud EURESe võrgustiku kui terviku jaoks seatud eesmärkide saavutamisel, sealhulgas võrgustiku panuse osas aluslepingu artikli 145 kohase kooskõlastatud tööhõivestrategia rakendamisse.

- (33) Käesolevas määruses sätestatud meetmeid, millega kaasneb isikuandmete töötlemine, tuleb alati rakendada kooskõlas isikuandmete kaitset käsitlevate ELi õigusaktidega²⁰ ning nende siseriiklike rakendusmeetmetega.
- (34) Käesolevas määruses võetakse arvesse põhiõiguseid ning järgitakse eelkõige Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid, millele viidatakse Euroopa Liidu lepingu artiklis 6.
- (35) Kuna käesoleva määruse eesmärki, st liikmesriikide vahelise ühise koostööraamistiku rajamist, et viia kokku vabad töökohad ja neile kandideerimise võimalus ning lihtsustada tööturul pakkumise ja nõudmise vahelise tasakaalu saavutamist, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning tulenevalt meetme mastaabist ja mõjust on seda parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (36) Komisjonile tuleks anda õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 tagamaks, et liikmesriikidele pandavaid kohustusi anda organisatsioonidele EURESe partneritena luba liituda EURESe võrgustikuga ning määrata nende organisatsioonide ühised tulemuslikkuse näitajad saaks nende rakendamisel saadud kogemustest lähtuvalt muuta või võtta arvesse tööturu muutuvaid vajadusi. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
- (37) Selleks et tagada vahendamise ja automaatse sobitamise suhtes kohaldatavate tehniliste standardite ja vormingute ning liikmesriikidevahelise teabevahetuse mudelite ja menetluste rakendamisel ühtsed tingimused, tuleks komisjonile anda rakendusvolitused. Kõnealuseid volitusi tuleks kasutada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrusega (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendusvolituste teostamise suhtes,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK ÜLDSÄTTED

Artikkel 1 **Reguleerimisese**

1. Käesoleva määruse eesmärk on hõlbustada ELi toimimise lepingu artiklis 45 sätestatud töötajate vaba liikumise õiguse kasutamist liidus, luues ühise raamistiku liikmesriikide ja komisjoni vaheliseks koostööks.

²⁰ Eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 95/46/EÜ, 24. oktoober 1995, üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 45/2001, 18. detsember 2000, üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1).

2. Lõike 1 kohaldamiseks nähakse käesoleva määrusega ette eesmärgid, põhimõtted ja eeskirjad, mis on seotud järgmisega:
- (a) liikmesriikide ja komisjoni vaheline koostöö vabu töökohti, töökohataotlusi ja CVsid puudutavate andmete jagamisel ning sellest tuleneval töötajate töölesuunamisel;
  - (b) liikmesriikide meetmed ning liikmesriikidevahelised meetmed, et hõlbustada liidu tööturul pakkumise ja nõudmise vahelise tasakaalu saavutamist, pidades silmas kõrge tööhõive taseme edendamist;
  - (c) Euroopa tööturuasutuste võrgustiku toimimine liikmesriikide ja komisjoni vahel;
  - (d) seonduvad liikuvuse tugiteenused, mida pakutakse töötajatele ja tööandjatele.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- (a) „riiklikud tööturuasutused” – liikmesriikide organisatsioonid, mis asjaomaste ministeeriumide osana, riigiasutustena või avalik-õiguslike asutustena tegelevad aktiivsete tööturumeetmete rakendamisega ning avalikes huvides tööturuteenuste osutamisega;
- (b) „tööturuasutused” – kõik liikmesriigis seaduslikult tegutsevad juriidilised või füüsilised isikud, kes osutavad tööotsijatele teenuseid töökoha leidmisel ning tööandjatele töötajate värbamisel;
- (c) „vaba töökoht” – igasugune tööpakkumine, sealhulgas tööna käsitatava väljaõppe ja praktika koht;
- (d) „vahendamine” – vabade töökohtade, töökohataotluste ja CVde alase teabe vahetamine ning töötlemine;
- (e) „ühine IT-platvorm” – Euroopa tasandil vahendamise eesmärgil rajatud IT-taristu ning sellega seotud platvormid;
- (f) töötaja „töölesuunamine” tööturuasutuse poolt tööandja juurde või töötaja „värbamine” tööandja jaoks – teenuste osutamine selleks, et vahendada pakkumist ja nõudmist eesmärgiga täita vaba töökohta;
- (g) „piirialatöötaja” – töötaja, kes tegutseb töötajana ühes liikmesriigis ning elab teises liikmesriigis, kuhu ta üldjuhul iga päev või vähemalt kord nädalas tagasi läheb.

II PEATÜKK

EURESe VÕRGUSTIKU ASUTAMINE

Artikkel 3

Asutamine

Käesoleva määrusega asutatakse Euroopa tööturuasutuste võrgustik („EURESe võrgustik”).

Artikkel 4
Koosseis, rollid ja ühised ülesanded

1. EURESe võrgustik koosneb järgmist liiki organisatsioonidest:
  - (a) Euroopa Komisjon, kes aitab Euroopa koordineerimisametite kaudu viia ellu EURESe võrgustiku tegevust;
  - (b) EURESe liikmed, st liikmesriikide poolt nimetatud asutused, kes vastutavad käesoleva määruse kohaldamise eest asjaomases liikmesriigis, s.o „riiklikud koordineerimisbürood”;
  - (c) EURESe partnerid, st liikmesriikide poolt volitatud organisatsioonid, kes osutavad töötajatele ja tööandjatele riigi, piirkonna ja/või kohalikul tasandil vahendus- ja/või tugiteenuseid.
2. Kõik EURESe võrgustikus osalevad organisatsioonid edendavad vastavalt oma rollile ja ülesannetele aktiivselt ja tihedas koostöös võimalusi, mida töötajate liikuvus liidus pakub, ning püüavad parandada viise ja vahendeid, mille abil töötajad ja tööandjad saavad neid võimalusi kasutada kohalikul, piirkonna, riigi ja Euroopa tasandil.

Artikkel 5
Eesmärgid

EURESe võrgustik aitab saavutada järgmisi eesmärke:

- (a) ELi toimimise lepingu artiklis 45 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. aprilli 2011. aasta määruses (EL) nr 492/2011 (töötajate liikumisvabaduse kohta liidu piires)²¹ sätestatud õiguste kasutamise hõlbustamine;
- (b) kooskõlastatud tööhõivestrategia rakendamine kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 145;
- (c) liidu tööturgude parem toimimine ja integratsioon;
- (d) õiglase ja vabatahtliku geograafilise ning ametialase liikuvuse kasv liidus;
- (e) tööturult tõrjutud isikute sotsiaalne kaasamine ja integratsioon.

Artikkel 6
Euroopa koordineerimisameti ülesanded

1. Euroopa koordineerimisamet kohustub eelkõige täitma järgmisi ülesandeid:
  - (a) ühtse raamistiku väljatöötamine ning horisontaalse abi pakkumine EURESe võrgustiku hüvanguks, sealhulgas
    - i) Euroopa tööalase liikuvuse portaali („EURESe portaal”) ja sellega seotud IT-teenuste käitamine ja arendamine, sealhulgas süsteemid ja menetlused vabade töökohtade, töökohataotluste, CVde, tõendavate dokumentide nagu kutseoskuste passide ja samalaadsete dokumentide ning muu teabe vahetamiseks koostöös muude asjaomaste liidu teabe- ja nõustamisasutuste või -võrgustikega, samuti algatused;
    - ii) teabe- ja kommunikatsioonitegevus;

²¹ ELT L 141, 27.5.2011, lk 1.

- iii) EURESe töötajate ühine koolitusprogramm;
  - iv) võrgustikutöö, parimate tavade vahetamise ja vastastikuse õppimise edendamine EURESe võrgustikus;
  - (b) geograafilise ja ametialase liikuvuse analüüs;
  - (c) sobiva raamistiku väljatöötamine liidusiseseks väljaõppe- ja praktikakohtade alaseks koostööks ja vahendamiseks kooskõlas käesoleva määrusega;
  - (d) EURESe tegevuse ja tööhõivealase tulemuslikkuse järelevalve ja hindamine koostöös EURESe liikmetega.
2. Koordinatsiooniameti mitmeaastased tööprogrammid koostatakse artiklis 11 osutatud EURESe koordinatsioonirühmaga konsulteerides.

Artikkel 7

Riiklike koordinatsioonibüroode ülesanded

1. Iga riikliku koordinatsioonibüroo ülesanneteks on
  - (a) vahendamisega seotud koostöö komisjoni ja teiste liikmesriikidega III peatükis sätestatud raamistikus;
  - (b) EURESe töö korraldamine liikmesriigis, kaasa arvatud tugiteenuste osutamine kooskõlas IV peatükiga;
  - (c) asjaomase liikmesriigi meetmete koordineerimine teiste liikmesriikidega kooskõlas V peatükiga.
2. Riiklik koordinatsioonibüroo korraldab ka artiklis 6 osutatud Euroopa koordinatsiooniameti pakutava horisontaalse tugitegevuse rakendamist riiklikul tasandil, tehes vajaduse korral tihedat koostööd Euroopa koordinatsiooniametiga ja teiste riiklike koordinatsioonibüroodega. Nimetatud horisontaalne tugitegevus hõlmab eelkõige järgmist:
  - (a) büroo koduriigi territooriumil tegutsevate EURESe partnerite, nende tegevuse ning nende poolt töötajatele ja tööandjatele pakutavate tugiteenuste ulatusega seotud teabe kogumine ja valideerimine, eesmärgiga see teave avaldada (sh EURESe portaalis);
  - (b) EURESe tegevusega seotud koolituseelse tegevuse pakkumine, töötajate valimine ühises koolitusprogrammis ning vastastikuse õppe tegevuses osalemiseks;
  - (c) artiklitega 28 ja 29 seotud andmete kogumine ja analüüs.
3. Riiklik koordinatsioonibüroo valideerib, ajakohastab regulaarselt ja levitab õigeaegselt riigi tasandil olemasolevat teavet ja suuniseid, et avaldada need töötajate ja tööandjate huvides (sh EURESe portaalis). Teave ja suunised hõlmavad järgmist:
  - (a) elu- ja töötingimused;
  - (b) tööga seotud haldusmenetlused;
  - (c) töötajate suhtes kohaldatavad eeskirjad;
  - (d) väljaõpe ja praktika;
  - (e) vajaduse korral piirialatöötajate olukord, eriti piirialadel.

Vajaduse korral võivad riiklikud koordinatsioonibürood teavet valideerida ja levitada koostöös teiste teabe- ja nõustamisasutuste ja -võrgustikega ning asjaomaste riigi tasandi asutustega, kaasa arvatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/.../EL (meetmete kohta, mis lihtsustavad töötajate vaba liikumise kontekstis töötajatele antud õiguste kasutamist)²² artiklis 5 osutatud asutustega.

4. Riiklik koordinatsioonibüroo pakub oma riigi territooriumil EURESe võrgustikus osalevatele organisatsioonidele üldist tuge, et teha koostööd EURESe partneritega teistes liikmesriikides. See hõlmab abi EURESe tööpakkumiste ja värbamisega seotud kaebuste puhul ning koostööd ametiasutustega, näiteks tööinspeksiooniga.
5. Riiklik koordinatsioonibüroo edendab koostööd huvirühmadega, näiteks karjäärinõustamisteenistuste, ülikoolide, kaubanduskodade ning väljaõppe- ja praktikaprogrammides osalevate organisatsioonidega.
6. Iga liikmesriik tagab, et tema riiklikul koordinatsioonibürool on olemas töötajad ja muud vajalikud vahendid käesolevas määruses sätestatud ülesannete täitmiseks.
7. Riiklikku koordinatsioonibürood juhatab riiklik koordinaator, kes on artiklis 11 osutatud koordinatsioonirühma liige.

Artikkel 8

EURESe partneritele loa andmine

1. Iga liikmesriik loob süsteemi, et anda EURESe partneritele luba EURESe võrgustikus osalemiseks, teostada järelevalvet nende tegevuse üle ning selle üle, kas nad täidavad käesoleva määruse kohaldamisel siseriiklikke ja liidu õigusakte. See süsteem peab olema läbipaistev, proportsionaalne ning võtma arvesse kandidaatorganisatsioonide võrdse kohtlemise ja nõuetekohase menetluse põhimõtteid.
2. Liikmesriigid teavitavad Euroopa koordinatsiooniametit enda kehtestatud riiklikust süsteemist ning EURESe partneritest, kellele nad on andnud loa EURESe võrgustikus osalemiseks.
3. Kõik liikmesriigis seaduslikult tegutsevad tööturuasutused võivad asjaomases liikmesriigis taotleda luba EURESe võrgustikus EURESe partnerina osalemiseks käesolevas määruses sätestatud tingimustel ning vastavalt asjaomase liikmesriigi kehtestatud süsteemile.
4. EURESe partnerid võivad EURESe võrgustikus osaleda lisas sätestatud ühiste miinimumkriteeriumide alusel.
5. Ühised miinimumkriteeriumid ei piira liikmesriikide poolt selliste täiendavate kriteeriumide või nõuete kohaldamist, mida liikmesriik peab vajalikuks tööturuasutuste tegevusele kohaldatavate eeskirjade õigeks kohaldamiseks ning tööturumeetmete tõhusaks juhtimiseks enda riigi territooriumil. Läbipaistvuse tagamiseks on sellised kriteeriumid ja nõuded lõikes 1 osutatud süsteemi lahutamatuks osaks.
6. EURESe partnerid võivad kaasata teisi EURESe partnereid või teisi organisatsioone, et täita lisas sätestatud kriteeriume ühiselt. Sellistel juhtudel saab asjaomase partnerluse jätkuv olemasolu EURESe võrgustikus osalemise lisatingimuseks.

---

²²

COM(2013) 236 final.

7. Lisa muutmiseks on komisjonil õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, järgides artiklis 33 osutatud menetlust.
8. Komisjon võib võtta rakendusaktidega vastu riikliku süsteemi kirjeldamise vormi ning menetlused riiklike süsteeme puudutava teabe jagamiseks liikmesriikide vahel. Komisjon võtab need rakendusaktid vastu kooskõlas artikli 34 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

Artikkel 9

EURESe partnerite ülesanded

1. Kandidaatorganisatsioonid võivad valida EURESe võrgustikus osalemiseks järgmised võimalused:
  - (a) panustada vabade töökohtade kogumisse kooskõlas artikli 14 lõike 1 punktiga a;
  - (b) panustada töökohataotluste ja CVde kogumisse kooskõlas artikli 14 lõike 1 punktiga b;
  - (c) pakkuda töötajatele ja tööandjatele tugiteenuseid kooskõlas IV peatükiga või
  - (d) kombineerida punktide a) kuni c) võimalusi.
2. EURESe partnerid määravad ühe või mitu kontaktpunkti, näiteks töölesuunamis- või värbamisbürood, kõnekeskused, iseteenindusvahendid jms, kus töötajatel ja tööandjatel on võimalik saada vahendamise ja/või tugiteenustele juurdepääsuga seotud abi vastavalt käesolevale määrusele. Kontaktpunktid võivad põhineda ka personalivahetusprogrammidel, kontaktametnike määramisel või tööhõiveagentuuride kaasamisel.
3. Kontaktpunktid peavad andma selget teavet töötajatele ja tööandjatele pakutavate tugiteenuste ulatuse kohta.
4. Liikmesriigid võivad EURESe partneritelt nõuda panuse andmist järgmiselt:
  - (a) artikli 15 lõikes 5 osutatud riikliku sõlmpunkti toimimine, makstes tasu või panustades muus vormis;
  - (b) artiklites 26 ja 27 osutatud teabevahetus;
  - (c) artiklis 28 osutatud programmitöö tsükkel;
  - (d) artikli 29 kohane andmekogumine.

Liikmesriigid otsustavad kõnealuste panuste andmise viisid oma riiklikus süsteemis, lähtudes proportsionaalsuse põhimõttest ning võttes arvesse selliseid tegureid nagu EURESe partneri haldussuutlikkus ja tema EURESe võrgustikus osalemise määr, millele on viidatud lõikes 1.

Artikkel 10

Riiklike tööturuasutuste roll

1. Liikmesriigid võivad delegeerida oma riiklikele tööturuasutustele üldiseid ülesandeid või tegevust, mis on seotud käesolevast määrusest tuleneva töö korraldamisega, näiteks EURESe partneritele loa andmise riiklike süsteemide arendamise ja haldamisega või artiklis 20 osutatud põhiteabe koostamise ja levitamise.

2. Liikmesriigid võivad teha artiklites 21–23 osutatud tugiteenuste osutamise ülesandeks oma riiklikele tööturuasutustele tingimusel, et viimased osalevad EURESe võrgustikus kas EURESe partnerina käesoleva määruse artikli 8 ja lisa kohaselt või EURESe partnerina lõikes 3 sätestatud erandi alusel.
3. Liikmesriigid võivad kuni viie aasta jooksul alates käesoleva määruse kohaldamisest teha erandi käesoleva määruse artikli 8 ja lisa kohaldamisest nende riiklike tööturuasutuste puhul, mis kuuluvad käesoleva määruse jõustumise ajal EURESe võrgustikku komisjoni rakendusotsuse 2012/733/EL ja/või kui see on asjakohane, komisjoni otsuse 2003/8/EÜ alusel. Liikmesriigid teavitavad tehtud eranditest komisjoni.

Artikkel 11 **Koordinatsioonirühm**

1. Koordinatsioonirühm koosneb Euroopa koordinatsiooniameti ja riiklike koordinatsioonibüroode esindajatest.
2. Koordinatsioonirühm toetab käesoleva määruse rakendamist, vahetades teavet ja koostades suuniseid. Elukoige aitab rühm koostada artikli 14 lõikes 8 ja artikli 16 lõikes 5 osutatud tehniliste standardite ja vormingute projekte.
3. Koordinatsioonirühma tööd korraldab ja kohtumisi juhatab Euroopa koordinatsiooniamet.

Ta kutsub rühma koosolekutel osalema liidu tasandi sotsiaalpartnerite esindajaid.

Artikkel 12 **Ühine identiteet ja kaubamärk**

1. Nime EURES kasutatakse ainult käesoleva määruse alusel EURESe võrgustikus toimuva tegevuse puhul. See esitatakse standardse logona, millel on kindlaksmääratud graafiline disain, mille on vastu võtnud Euroopa koordinatsiooniamet.
2. EURESe teenindusmärk ja seda kujutav logo registreeritakse Siseturu Ühtlustamise Ametis ühenduse kaubamärgina ning seda kasutavad kõik artiklis 3 osutatud EURESe võrgustikus osalevad organisatsioonid kõigis oma EURESe võrgustiku ja käesoleva määrusega seotud tegevustes, et tagada ühine visuaalne identiteet.
3. EURESe võrgustikus osalevad organisatsioonid tagavad, et nende pakutav teave ja tutvustavad materjalid on kooskõlas EURESe võrgustiku üldise teavitustegevusega ning Euroopa koordinatsiooniametist tuleva teabega.
4. Ainult Euroopa koordinatsiooniametil on õigus anda kolmandatele isikutele luba kasutada EURESe logo ning koordinatsiooniamet teavitab sellest asjaomaseid organisatsioone.
5. EURESe võrgustikus osalevad organisatsioonid teatavad Euroopa koordinatsiooniametile viivitamatult kõigist logo kuritarvitamise juhtudest kolmandate isikute või kolmandate riikide poolt.

Artikkel 13

Koostöö

1. Euroopa koordineerimisamet hõlbustab EURESe võrgustiku koostööd teiste liidu teabe- ja nõustamisasutuste ja -võrgustikega.
2. Riiklikud koordineerimisbürood teevad koostööd esimeses lõigus osutatud asutuste ja võrgustikega liidu, riigi, piirkonna ja kohalikul tasandil, et saavutada sünergiaid ja vältida dubleerimist, ning kaasavad sellesse vajaduse korral EURESe partnereid.
3. Liikmesriigid seavad eesmärgiks töötada välja ühtse kontaktpunkti lahendused, mille abil suhelda töötajate ja tööandjatega EURESe võrgustiku ning kõnealuste asutuste ja võrgustike ühise tegevuse valdkonnas.

III PEATÜKK ÜHINE IT-PLATVORM

Artikkel 14

Ühise IT-platvormi korraldus

1. Tööpakkumiste kokkuvõtmiseks töökohataotlustega teeb iga liikmesriik EURESe portaali jaoks kättesaadavaks:
  - (a) kõik oma riiklikes tööturuasutustes kättesaadavad ning EURESe partnerite poolt pakutavad vabad töökohad;
  - (b) kõik oma riiklikes tööturuasutustes kättesaadavad ja EURESe partnerite poolt pakutavad töökohataotlused ja CVd tingimusel, et asjaomased töötajad on andnud lõikes 3 sätestatud tingimustel nõusoleku teha see teave kättesaadavaks ka EURESe portaalis.
2. Kui liikmesriigid teevad EURESe portaalis kättesaadavaks vabu töökohti puudutavad andmed,
  - (a) ei tohi nad teha mingit vahet töölepingute olemuse ja kestuse ega tööandjate värbamiskavatsuste põhjal;
  - (b) võivad nad jätta välja vabad töökohad, mis tulenevalt oma olemusest või siseriiklikest eeskirjadest on avatud ainult konkreetse riigi kodanikele.
3. Lõike 1 punktis b osutatud töötajate nõusolek peab olema selgesõnaline, üheselt mõistetav, vabatahtlikult antud, konkreetne ja teadlik. Töötajatel peab olema võimalik võtta oma nõusolek igal ajal tagasi ning nõuda kõigi kättesaadavaks tehtud andmete mis tahes osa kustutamist või muutmist. Töötajatel peab olema võimalik valida mitme variandi seast, et piirata juurdepääsu oma andmetele või teatud tunnustele.
4. Liikmesriikidel peavad olema mehhanismid ja standardid, mida on vaja, et tagada vabade töökohtade ja CVde andmete sisuline ja tehniline kvaliteet.
5. Nad vahetavad teavet lõikes 4 osutatud mehhanismide ja standardite kohta ning andmeturvet ja andmekaitset puudutavate standardite kohta. Liikmesriigid teevad omavahel ja Euroopa koordineerimisametiga koostööd, eriti seoses kaebustega ja vabu töökohti puudutavate andmetega, mida ei loeta vastavaks siseriiklike õigusaktide kohaselt kohaldatavatele standarditele.

6. Nad tagavad, et andmekvaliteedi järelevalve otstarbel on andmed seostatavad allikatega.
7. Selleks et võimaldada tööpakkumiste sobitamist töökohataotlustega, pakub iga liikmesriik lõikes 1 osutatud teavet ühtse süsteemi kohaselt.
8. Komisjon võtab rakendusaktidega vastu vajalikud tehnilised standardid ja vormingud, mille eesmärk on saavutada lõikes 7 osutatud ühtne süsteem. Komisjon võtab need rakendusaktid vastu kooskõlas artikli 34 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 15

Riigi tasandil juurdepääs ühisele IT-platvormile

1. Riiklikud tööturuasutused tagavad, et kõigis nende hallatavates riikliku, piirkondliku või kohaliku tasandi tööotsinguportaalides oleks link EURESe portaali, see portaal oleks nende kaudu selgelt nähtav ja intuiitiivselt otsitav.
2. Riiklikud tööturuasutused töötavad selle nimel, et sõlmida kokkuleppeid teiste selle liikmesriigi territooriumil tegutsevate tööturuasutustega, et tagada lõikes 1 osutatud põhimõtte kohaldatavus ka nende poolt hallatavate internetipõhiste tööotsinguvahendite puhul.
3. Liikmesriigid tagavad, et ametnikele mõeldud asutusesisestes vahendites, mida haldavad riiklikud tööturuasutused, tehakse kättesaadavaks kõik EURESe portaalis kättesaadavad vabad töökohad, töökohataotlused ja CVd samamoodi, nagu riigisisised andmed nimetatud vahendites.
4. Ka asjaomased EURESe partnerid järgivad lõigetes 1 ja 3 osutatud põhimõtteid, lähtudes nimetatud organisatsioonide poolt artikli 9 lõike 1 kohaselt tehtud valikust.
5. Liikmesriigid loovad riikliku sõlmpunkti, mis võimaldab EURESe portaali üle kanda teavet vabade töökohtade, töökohataotluste ja CVde kohta, mille on kättesaadavaks teinud mis tahes organisatsioon, kes on nõus seda teavet ka EURESe portaalis jagama.
6. Liikmesriigid seavad eesmärgiks töötada välja ühtse kontaktpunkti lahendused suhtluseks piirialatöötajatega ja tööandjatega piirialadel, kus asjaomased liikmesriigid peavad ühiselt vajalikuks luua spetsiifilised koostöö- ja teenustestruktuurid.

Artikkel 16

Automaatne sobitamine ühise IT-platvormi kaudu

1. Komisjon töötab välja oskuste, pädevuste, kvalifikatsioonide ja kutsealade Euroopa klassifikatsiooni. See klassifikatsioon on vahend, mis hõlbustab Euroopa Liidus internetipõhist töökoha taotlemist üle riigipiiride ja mille abil saab teostada töökohale sobitamist, teha kindlaks oskuste puudujääke, tunnustada kvalifikatsioone ja pakkuda karjäärinõustamist EURESe portaalis.
2. Liikmesriigid teevad üksteisega ja Euroopa Komisjoniga riiklike süsteemide koostalitlusvõime ja lõikes 1 osutatud klassifikatsiooni alal koostööd.
3. Selleks koostab iga liikmesriik 1. jaanuariks 2017 esialgse loetelu, millesse koondab lõikes 1 osutatud klassifikatsiooniga seoses mõlemasuunaliselt kõik oma riiklikud, piirkondlikud ja sektoripõhised klassifikatsioonid, ning pärast selle loetelu

kasutuselevõttu Euroopa koordineerimisametite poolt kättesaadavaks tehtava rakenduse abil uuendab seda regulaarselt, et see käiks kaasas värbamisteenuste arenguga.

4. Komisjon pakub tehnilist tuge liikmesriikidele, kes otsustavad asendada oma riiklikud klassifikatsioonid lõikes 1 osutatud klassifikatsiooniga.
5. Komisjon võtab rakendusaktidega vastu tehnilised standardid ja vormingud, mida on vaja lõikes 1 osutatud klassifikatsiooni toimimiseks. Komisjon võtab need rakendusaktid vastu kooskõlas artikli 34 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 17

Lihtsustatud juurdepääsumehhanismid töötajate ja tööandjate jaoks

1. Riiklikud tööturuasutused tagavad, et nende teenuseid kasutavad töötajad saavad nendes asutustes oma töökohataotlusi või CVsid kättesaadavaks muutes valida võimaluse, et asjaomane asutus abistab neid EURESe portaalis registreerumisel, kasutades artikli 15 lõikes 5 osutatud riiklikku sõlmpunkti.
2. Riiklikud tööturuasutused seavad sisse sarnase süsteemi, et hõlbustada EURESe portaalis tööandjana registreerumist tööandjatel, kes kasutavad nende teenuseid, et avaldada riigi tasandil vabu töökohti kas vahetult nende tööotsinguportaalide kaudu või liikmesriikide poolt toetatavate muude platvormide kaudu.
3. Asjaomased EURESe partnerid järgivad samuti lõigetes 1 ja 2 osutatud põhimõtteid, lähtudes kõnealuste organisatsioonide poolt artikli 9 lõike 1 kohaselt tehtud valikust.
4. Töötajatel ja tööandjatel peab olema juurdepääs üldteabele selle kohta, kuidas, millal ja kus nad saavad asjaomaseid andmeid uuendada, üle vaadata või tagasi võtta.

IV PEATÜKK TUGITEENUSED

Artikkel 18

Põhimõtted

1. Liikmesriigid tagavad, et töötajatel ja tööandjatel on juurdepääs riikliku tasandi tugiteenustele.
2. Liikmesriigid toetavad kooskõlastatud lähenemisviisi väljatöötamist sellistele riikliku tasandi teenustele.
3. Liikmesriigid tagavad artiklites 20–23 osutatud tugiteenuste osutamise EURESe partnerite kaudu järgmiselt:
  - (a) asjaomase liikmesriigi riiklike tööturuasutuste endi poolt kooskõlas artikliga 10;
  - (b) asjaomase liikmesriigi riiklike tööturuasutuste vastutusel tegutsevate organisatsioonide poolt delegeerimise, allhanke või selliste erilepingute alusel, mis on nimetatud organisatsioonide osutatavate teenuste kohta sõlmitud kas kõnealuste riiklike tööturuasutuste või teiste asutustega;
  - (c) ühe või mitme EURESe partneri kaudu või
  - (d) punktide a) kuni c) kombinatsioonide teel.

4. Artiklites 20–23 nimetatud tugiteenuseid osutavad igas liikmesriigis vähemalt lõike 3 punktides a või b osutatud organisatsioonid.
5. Töötajatele pakutavad tugiteenused, mis on sätestatud artiklites 20, 22 ja 23, ning artikli 17 lõikes 1 osutatud abi EURESe portaalis registreerumiseks on tasuta.
6. Tööandjatele pakutavate tugiteenuste eest, millele on osutatud artiklites 21 ja 22, ning EURESe portaalis registreerumiseks osutatava abi eest, millele on viidatud artikli 17 lõikes 2, võib võtta tasu. Ühegi küsitava tasu puhul ei tohi teha vahet EURESe teenuste eest võetavate ning asjaomase organisatsiooni poolt pakutavate muude võrreldavate teenuste eest võetavate tasude vahel.
7. Asjaomased EURESe partnerid annavad oma teabekanaleid kasutades töötajatele ja tööandjatele selget teavet enda pakutavate tugiteenuste valiku kohta, selle kohta, kus ja kuidas neile teenustele juurde pääseb, ning juurdepääsu andmise tingimuste kohta. Kõnealune teave avaldatakse EURESe portaalis.

Artikkel 19 **Juurdepääs põhiteabele**

1. Liikmesriigid tagavad, et kõik tööturuasutustelt klienditeenuseid taotlevad töötajad ja tööandjad saavad riigi tasandil olemasolevat liikuvustuge puudutava põhiteabe või neid teavitatakse sellest teabest,
  - (a) millega informeeritakse neid vähemalt EURESe portaali ja EURESe võrgustiku olemasolust, asjaomaste riigi tasandi EURESe partnerite kontaktandmetest, viimaste poolt kasutatavatest värbamiskanalitest (e-teenused, individuaalteenused, kontaktpunktide asukohad) ja vastavatest veebilinkidest ning
  - (b) mis on kergesti kättesaadav ja kasutajasõbralikult esitatud.
2. Liikmesriigid töötavad välja piirialatöötajatele mõeldud eriteabe nendel piirialadel, kus asjaomased liikmesriigid peavad ühiselt vajalikuks luua spetsiifilised koostöö- ja teenustestruktuurid.
3. Euroopa koordineerimisamet toetab käesoleva artikli kohast põhiteabe koostamist ning abistab liikmesriike piisava keelelise hõlmavuse tagamisel.

Artikkel 20 **Töötajatele pakutavad tugiteenused**

1. Asjaomased EURESe partnerid pakuvad kõigile tööd otsivatele töötajatele ennetavalt võimalust juurdepääsuks käesolevas artiklis määratletud teenustele. Vajaduse korral korraldatakse seda pakkumist tööotsinguprotsessi vältel.
2. Kui töötajad on huvitatud edasisest abist, annavad asjaomased EURESe partnerid teavet ja suuniseid individuaalsete töövõimaluste kohta ning pakuvad neile eelkõige järgmisi teenuseid:
  - (a) teave elu- ja töötingimuste kohta või viitamine sellisele teabele;
  - (b) teave aktiivsete tööturumeetmete ning neile juurdepääsu kohta;
  - (c) taotluse korral abi töökohataotluste ja CVde koostamisel, et tagada vastavus artikli 14 lõikes 8 ja artikli 16 lõikes 5 osutatud Euroopa tehniliste standarditele ja vormingutele;

- (d) vajaduse korral abi kõnealuste töökohataotluste üleslaadimisel ning asjaomaste riigisiseste tööotsinguportaalide ja EURESe portaali kasutamisel;
  - (e) vajaduse korral võimaliku ELi-sisese töölesuunamise järelmeetmete lisamine individuaalsesse tegevuskavasse;
  - (f) vajaduse korral teise EURESe partneri juurde suunamine.
3. Kui töötajad on huvitatud täiendavast abist ning ELi-sisest töölesuunamist võib põhjendatult tõenäoliseks pidada, annavad EURESe partnerid täiendavat abi tööotsingul, mis hõlmab selliseid teenuseid nagu sobivate vabade töökohtade valik, abi töökohataotluste ja CVde koostamisel ning tõlgete pakkumine ja/või täpsema teabe hankimine konkreetsete vabade töökohtade kohta teistes liikmesriikides.
  4. Kui töötaja võetakse käesoleva artikli kohaselt pakutud teenuste tulemusel teises liikmesriigis tööle, annavad asjaomased EURESe partnerid asjaomasele isikule sihtliikmesriigi selliste organisatsioonide kontaktandmed, kes saavad pakkuda värbamisejärgset abi.

Artikkel 21

Tööandjatele pakutavad tugiteenused

1. Asjaomased EURESe partnerid annavad teistest liikmesriikidest töötajate värbamisest huvitatud tööandjatele abi ja suuniseid ning pakuvad neile eelkõige järgmisi teenuseid:
  - (a) teave nende töötajate tööle võtmisel kohaldatavate erieeskirjade kohta;
  - (b) EURESe võrgustiku ja EURESe portaalis oleva CVde andmebaasi kasutamise edendamine abivahendina vabade töökohtade täitmisel;
  - (c) teave ja suunised tegurite kohta, mis võivad hõlbustada töötajate värbamist, ning selle kohta, kuidas toetada nende integratsiooni;
  - (d) taotluse korral teave ja suunised konkreetse vaba töökohaga seotud tööalaste nõudmiste sõnastamiseks töökuulutuses, et see oleks arusaadav Euroopa üldsusele;
  - (e) taotluse korral abi töökuulutuse sõnastamisel kooskõlas artikli 14 lõikes 8 ja artikli 16 lõikes 5 osutatud Euroopa tehniliste standardite ja vormingutega;
  - (f) vajaduse korral abi tööandjana registreerumiseks EURESe portaalis;
  - (g) vajaduse korral teise EURESe partneri juurde suunamine.
2. Kui tööandjad on huvitatud täiendavast abist ning ELi-sisest värbamist võib põhjendatult tõenäoliseks pidada, annavad asjaomased EURESe partnerid täiendavat abi, mis hõlmab selliseid teenuseid nagu sobivate kandidaatide eelvalik ning abi tõlgete pakkumisel ja/või täpsema teabe hankimisel konkreetsete töökohataotluste kohta.
3. Kui käesoleva artikli kohaselt pakutud teenuste tulemusel värvatakse teisest liikmesriigist töötaja, annavad asjaomased EURESe partnerid asjaomasele tööandjale nende organisatsioonide kontaktandmed, kes saavad pakkuda abi äsja teisest liikmesriigist värvatud töötajate integreerimisel.
4. Riiklikud tööturuasutused seavad eesmärgiks sõlmida kokkuleppeid asjaomase liikmesriigi territooriumil tegutsevate teiste tööturuasutustega,

- (a) et edendada liikmesriigi territooriumil ühiselt tööandjate registreerumist EURESe võrgustikus ja Euroopa ühise vahendamisplatvormi kasutamist nende poolt;
- (b) et jagada teavet ja parimaid tavaid seoses tugiteenustega, mida pakutakse teistest liikmesriikidest töötajate värbamisest huvitatud tööandjatele.

Artikkel 22

Värbamisjärgne abi

1. Asjaomased EURESe partnerid annavad töötajate ja tööandjate taotluse korral neile üldist teavet värbamisjärgse abi ja selle kohta, kust saada värbamisjärgset abi, näiteks koolitust kultuuridevahelise suhtluse teemal, keelekursuseid ning integratsiooniga seotud tuge.
2. Erandina artikli 18 lõikest 5 võivad EURESe partnerid pakkuda lõikes 1 osutatud abi töötajatele tasu eest.

Artikkel 23

Lihtsustatud juurdepääs sotsiaalkindlustusega seotud teabele ja teenustele

1. Liikmesriigid tagavad kooskõlastamise käesoleva määruse kohaste tugiteenuste ning pädevate asutuste poolt sotsiaalkindlustuse valdkonnas pakutavate teenuste vahel.
2. Lõike 1 kohaldamisel toetavad liikmesriigid integreeritud internetipõhise juurdepääsu väljatöötamist esimese teabeallikana töötajate, piirialatöötajate ja tööandjate jaoks.
3. Töötajate, piirialatöötajate ja tööandjate taotluse korral annavad asjaomased EURESe partnerid üldist teavet sotsiaalkindlustusega seotud õiguste kohta ning võtavad endale ülesandeks suunata need spetsiifilise teabe taotlused pädevatele asutustele ja vajaduse korral teistele asutustele, kes toetavad töötajaid nende õiguste kasutamisel liikumisvabaduse raames.

Artikkel 24

Juurdepääs riiklikele tööturumeetmetele

Liikmesriik ei piira juurdepääsu riiklikele tööturumeetmetele pelgalt sel põhjusel, et töötaja küsib abi teise liikmesriigi territooriumil töö leidmiseks.

V PEATÜKK

SUHE LIIKUVUSPOLIITIKAGA

Artikkel 25

Liikuvusvooge ja -mustreid puudutava teabe vahetus

Komisjon ja liikmesriigid jälgivad töötajate liikuvuse vooge ja mustreid liidus Eurostati statistika ning kättesaadavate riiklike andmete alusel.

Artikkel 26

Teabevahetus liikmesriikide vahel

1. Iga liikmesriik kogub ja analüüsib teavet eelkõige järgmise kohta:

- (a) tööjõu puudu- ja ülejäägid riigi ja valdkondade tööturgudel ning millises ulatuses saaks töötajate liikuvuse abil neid probleeme lahendada;
  - (b) EURESe tegevus riigi tasandil;
  - (c) EURESe võrgustiku positsioon värbamisteenuste turul riigi tasandil tervikuna.
2. Riiklikul koordineerimisbürool on ülesanne jagada teavet EURESe võrgustikus ning aidata kaasa ühisanalüüsile.
  3. Liikmesriigid töötavad teabevahetust ja ühisanalüüsi arvesse võttes oma tööpoliitika lahutamatu osana välja liikuvuspoliitika. Kõnealune liikuvuspoliitika pakub raamistikku, milles liikmesriigid saavad teha artiklis 28 osutatud programmitööd.
  4. Euroopa koordineerimisamet kehtestab menetlused ja seab sisse praktilise korra, et hõlbustada riiklike koordineerimisbüroode vahelist teabevahetust ja ühisanalüüsi väljatöötamist.

Artikkel 27

Tugiteenustega kaasnev teabevahetus

1. Kõik EURESe võrgustikus osalevad artiklis 4 osutatud organisatsioonid jagavad ja vahetavad teavet liikmesriikide olukorra kohta seoses elu- ja töötingimustega, haldusmenetlustega ning teistest liikmesriikidest pärit töötajate suhtes kohaldatavate eeskirjadega, andes seeläbi töötajatele ja tööandjatele suuniseid.
2. Samuti jagavad ja vahetavad nad liikmesriikide olukorra kohta teavet, mis annab suuniseid piirialatöötajatele.
3. Komisjon võtab rakendusaktidega vastu sellise teabe vahetamise mudelid ja menetlused. Komisjon võtab need rakendusaktid vastu kooskõlas artikli 34 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

Artikkel 28

Programmitöö

1. Iga riiklik koordineerimisbüroo koostab igal aastal oma liikmesriigi territooriumil EURESe võrgustikus osalevate organisatsioonide tööprogrammi.
2. Tööprogrammiga nähakse ette:
  - (a) peamised käesoleva määruse kohaselt elluviidavad tegevused;
  - (b) programmi rakendamiseks eraldatavad üldised inim- ja raharessursid;
  - (c) kavandatud tegevuste järelevalve ja hindamise kord.
3. Riiklikud koordineerimisbürood ja Euroopa koordineerimisamet vaatavad tööprogrammide projektid enne kinnitamist ühiselt läbi.
4. Tööprogrammide projektide osas peetakse nõu EURESe koordineerimisrühmas osalevate liidu tasandi sotsiaalpartnerite esindajatega.
5. Komisjon kehtestab rakendusaktidega programmitööks vajalikud vormid ja menetlused. Komisjon võtab need rakendusaktid vastu kooskõlas artikli 34 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

Artikkel 29
Andmekogumine ja näitajad

1. Liikmesriigid tagavad, et kasutusel oleksid menetlused riiklikul tasandil elluviidava tegevuse kohta andmete koostamiseks ja kogumiseks lähtuvalt järgmistest ühiste näitajate kategooriatest:
  - (a) EURESe võrgustiku pakutav teave ja suunised, võttes aluseks EURESe töötajate kontaktide arvu töötajate ja tööandjatega;
  - (b) EURESe tegevusest tulenev töölesuunamine ja värbamine, võttes aluseks EURESe töötajate poolt käsitletud ja töödeldud vabade töökohtade, töökohataotluste ja CVde arvu ning selle tulemusel teises liikmesriigis värvatud töötajate arvu;
  - (c) andmed klientide rahulolu kohta EURESe võrgustikuga, mis saadakse ka küsitluste abil.
2. Euroopa koordineerimisamet vastutab EURESe portaali kohta andmete kogumise ning vahendamise seotud koostöö arendamise eest käesoleva määruse raames.
3. Komisjonil on õigus võtta täiendavate ühiste näitajate väljatöötamiseks vastu delegeeritud õigusakte, järgides artiklis 33 osutatud menetlust.

Artikkel 30
Rakendusaruanded

Võttes arvesse käesoleva peatüki kohaselt kogutud teavet, esitab Euroopa Komisjon iga kahe aasta järel Euroopa Parlamendile, nõukogule, Regioonide Komiteele ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele aruande töötajate liikuvuse kohta liidus ning teenuste kohta, mida pakutakse töötajatele ELi toimimise lepingu artikli 46 kohase liikumisvabaduse kasutamise hõlbustamiseks.

VI PEATÜKK **LÕPPSÄTTED**

Artikkel 31
Isikuandmete kaitse

Käesolevas määruses sätestatud meetmeid tuleb ellu viia kooskõlas liidu isikuandmete kaitset käsitlevate õigusaktidega, eelkõige direktiiviga 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta²³ ning selle siseriiklike rakendusmeetmetega, ja määrusega (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta²⁴.

Artikkel 32
Järelhindamine

Euroopa Komisjon esitab Euroopa Parlamendile, nõukogule, Regioonide Komiteele ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele käesoleva määruse toimimise ja mõju järelhindamise viie aasta möödumisel selle jõustumisest.

²³ EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31.

²⁴ EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1.

Aruandele võib lisada õigusaktide ettepanekud käesoleva määruse muutmiseks.

Artikkel 33

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artiklites 8 ja 29 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates käesoleva määruse jõustumisest või muust seadusandja poolt sätestatud kuupäevast.
3. Euroopa Parlament või nõukogu võib artiklites 8 ja 29 osutatud volituse delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
5. Delegeeritud õigusakt, mis on vastu võetud kooskõlas artiklitega 8 ja 29, jõustub ainult juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole esitanud vastuväiteid kahe kuu jooksul pärast kõnealusest õigusaktist teatamist Euroopa Parlamendile ja nõukogule või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on mõlemad enne nimetatud ajavahemiku lõppemist komisjonile teatanud, et nad ei kavatse vastuväiteid esitada. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 34

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab käesoleva määrusega loodav EURESe komitee. See komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.
3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Artikkel 35

Kehtetuks tunnistamine

1. Kehtetuks tunnistatakse allpool nimetatud õigusaktide järgmised sätted:
  - (a) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. aprilli 2011. aasta määruse (EL) nr 492/2011 (töötajate liikumisvabaduse kohta liidu piires) II peatükk ja artikkel 38;
  - (b) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määruse (EL) nr 1296/2013 (millega luuakse Euroopa Liidu tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni programm (EaSI) ning muudetakse otsust nr 283/2010/EL, millega luuakse tööhõive elavdamise ja sotsiaalse kaasamise Euroopa mikrokrediidirahastu „Progress”) artikkel 23.
2. Viiteid kehtetuks tunnistatud sätetele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele.

Artikkel 36
Kohaldamine

Määrust kohaldatakse liikmesriikide ja nende kodanike suhtes, ilma et see piiraks määruse (EL) nr 492/2011 artiklite 2 ja 3 kohaldamist.

Artikkel 37
Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja